Indre Fosen kommune

BUDSJETT 2018
OG
ØKONOMI- OG HANDLINGSPLAN

2019 - 2021

Rådmannens forslag
09.11.2017

1 Innholdsfortegnelse

2 Innledning 4

2.1 Drift 5

2.2 Investeringer / gjeld 5

2.3 Aksjer og fond 6

2.4 Kommunestruktur 7

3 Kommunens planstruktur 8

3.1 Generelt om økonomiplanen 9

4 Balansekravet 10

5 Rammebetingelser 11

5.1 Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd 11

5.2 Eiendomsskatt 12

5.3 Andre inntekter og overføringer 12

5.4 Konsesjonskraft 13

5.5 Renteinntekter og utbytte 14

5.6 Rente- og avdragsutgifter 15

5.7 Kostnadsføring premieavvik KLP og SPK 16

5.8 Disponible midler 17

5.9 Fordeling av disponible midler 18

6 Sammenlignet med andre kommuner (Kostra) 19

6.1 Utgifter per innbygger 19

6.2 Kostnader per bruker 23

7 Budsjett 2017 - Økonomiske oversikter 26

7.1 Regnskapsskjema 1A – Driftsregnskapet 26

7.2 Regnskapsskjema 1B – Driftsregnskapet 27

7.3 Økonomisk oversikt drift 29

7.4 Regnskapsskjema 2A – Investeringsregnskapet 29

7.5 Økonomisk oversikt Investering 29

8 Sammendrag av nye tiltak i planperioden 30

9 Målsettinger i 2018 - 2021 33

9.1 Administrasjon og politisk 33

9.2 Personal og kommunikasjon 33

9.3 Oppvekst 34

9.4 Kultur 36

9.5 Helse og omsorg, NAV- kommunal del 37

9.6 Arealsektoren 38

9.7 Fosen IKT 39

2 Innledning

Indre Fosen kommune vil 01.01.2018 være etablert. Det har vært krevende å få oversikt over inntektsrammen når ny kommune etableres, og det er politisk og administrativt lagt inn ekstra innsats for å sikre rammen ut fra signaler gitt fra myndighetene tidligere. Den nye kommunen har i utgangspunktet en relativt sunn og bærekraftig økonomi. Det er likevel utfordringsbilder som er viktig å være klar over, og som den nye kommunen må forberede seg på. Eldreomsorgen vil kreve mer av kommunen framover, helsefremmende og forebyggende tiltak er viktig for innbyggere og ansatte. Med hensyn på tjenesteproduksjonen i kommunen, er innovasjon og nyutvikling nødvendig for å nå de faglige målsettingene samtidig som budsjettmålene må nås. Organisasjonen utfordres stadig på å jobbe på nye måter for å klare den effektiviseringen som de økonomiske begrensningene krever. Det er i 2018 nødvendig at trepartssamarbeidet har et dedikert fokus på økonomistyring i den nye kommunen.

Signalene fra nasjonale myndigheter har i flere år vært at de frie inntektene reduseres framover. Inntektsrammen for 2018 viser at dette gjennomføres. Situasjonen i Indre Fosen er i tillegg at befolkningsutviklingen er negativ og mindre enn gjennomsnittet i landets kommuner. Det medfører at Indre Fosen får overført en mindre andel av den nasjonale potten. Store investeringer har stått på dagsorden i Indre Fosen de siste årene, og større investeringer er også nødvendig i den nye kommunen. I økonomi- og handlingsplanen er det lagt en prioritering blant de viktigste investeringene. Indre Fosen kommune sin gjeld vil øke med investeringene, og renter og avdrag vil ta en større andel av driftsbudsjettet. Resultatet skal likevel bli positivt med moderne bygg som reduserer driftskostnadene i form av energiforbruk m.m. Denne satsingen gir også en stor forbedring av omgivelser og arbeidsforhold for brukere og ansatte.

Kommuneplanens samfunnsdel i Leksvik og Rissa har befolkningsvekst som overordnet mål. I samfunnsdelen beskrives erkjennelsen av at befolkningsvekst skjer i takt med utvikling av arbeids- og næringsliv, mangfoldig kulturtilbud, varierte og attraktive botilbud, sjarmerende og karakteristiske bygder. Broprosjektene og Omstillingsprogrammet for arbeids- og næringsliv i Indre Fosen er usedvanlig viktig i så måte. Planene beskriver også viktigheten av at kommunene, som organisasjoner, inviterer til samarbeid med innbyggere og aktuelle samarbeidspartnere for å nå målene i planen. Målene og strategiene krever endringsprosesser og innovasjon.

Sykefraværet i Indre Fosen er redusert i 2017 sammenliknet med 2016. Dette er av stor betydning, og det må kontinuerlig fokuseres på det gode arbeidsmiljøet for å holde sykefraværet lavt.

Indre Fosen kommune har gode forutsetninger for å klare utfordringene som kommer i framtida, men noen valg må tas. For å klare framtidige økonomiske utfordringer, er det flere muligheter:

- Tilrettelegging for økt befolkningsvekst som øker inntektsrammen.
- Strukturendringer i Indre Fosen kommune innen oppvekst og helse og omsorg. Strukturelle grep har de siste årene vært varslet som nødvendig, fra nasjonale og regionale myndigheter, for å forberede kommunen på utfordringer framover.
- Inntektsøkning gjennom eiendomsskatt.
- Ostehøvelprinsippet som har vært brukt i flere år og i flere perioder, har svært begrensede muligheter framover.

Gjennomføring av Økonomi- og handlingsplan 2018 - 2021 blir interessant og krevende. Med gode strategiske valg samt effektiv og endringsvillig innsats fra alle i organisasjonen, så er mulighetene gode for å nå målsettingene i planperioden. Gjennom endringsprosesser, kreativitet og samhandling, vil folkevalgte og ansatte bli en del av en utviklende organisasjon samtidig som at innbyggerne og næringsliv til enhver tid mottar tjenester med god kvalitet. Budsjett 2018 og økonomi- og handlingsplan 2019 - 2021 sikrer at innbyggerne og næringslivet i neste fireårsperiode vil oppleve at Indre Fosen kommune er en god kommune å bo, leve og etablere seg i, med ytelser fra kommunen ut over det som er lovpålagt.

09.11.2017, Vigdis Bolås, rådmann

2.1 Drift

Det har i budsjettprosessen for 2018 vært krevende å få til et budsjett i balanse. Dette begrunnes i at Indre Fosen kun får en økt ramme og skatteinngang på 1,4% (kr. 7 332 000) i forhold til 2017.

Sammenslåingen til en kommune viser at Indre Fosen har fått til en god del besparelser i administrasjonen og politisk, men siden Leksvik og Rissa kommune benyttet seg av over kr. 5 mill. i disp.fond for å komme i land med budsjettene i 2017, vil alle besparelser gå til å dekke dette. Vann, avløp og renovasjon (VAR) skal også være en enhet som går i balanse, men med de tilnærmingene som har skjedd, så tas det for 2018 inn over 0,9 mill. mindre i gebyr enn hva kostnadene er.

Budsjettet får en stor positiv inntekt av utleie av anleggene på Hysnes til Unicare Helsefort, det er også lagt inn vesentlig besparelser på rentebetalingen pga. lånefinansiering i sertifikatmarkedet. En optimal låneportefølje vil prioriteres meget høyt, da besparelsene her er meget store.

Tar man alle disse postene og legger til en forventet lønnsvekst på 2,4% vil det si at kommunen må ha kutt i de fleste enheter for å komme i mål med budsjettet for 2018.

I følge balansekravet ønsker kommunen at netto driftsmargin ikke legges under 1,5%, dette vil kreve ytterligere kutt, som ikke er ønskelig i 2018. For 2018 legges netto driftsmargin til 0,07%. Det legges likevel opp en økonomi- og handlingsplan hvor budsjettene fra 2019-2021 legges opp med en tilnærming til denne marginen. Nye store investeringer i den kommende perioden vil også medføre at mer av driftskostnadene vil gå til å dekke renter og avdrag. Frem til 2021 vil planlagte investeringer øke rente- og avdragskostnadene med ca. 11 mill. Det vil også være betydelige driftskostnader i enkelte av prosjektene som fører til ytterligere kostnader. Totalt vil kommunen ha ca. 15,5 mill. mindre å benytte i budsjettet i 2021. Det må derfor skje store effektiviseringstiltak i kommunen, og strukturendringer er et meget viktig tema.

2.2 Investeringer / gjeld

I 2018 vil Indre Fosen ha flere store investeringer. Byggingen av Mælan skole ble startet i 2017, men vil få størsteparten av kostnadene i 2018. Stadsbygd omsorgssenter vil ifølge planene ha byggestart våren 2018, og det vil bli byggestart av flerbrukshus i Leksvik i løpet av 2018. Planlegging om en ny barnehage i Vanvikan blir også påbegynt i 2018. Dette fører til at Indre Fosens gjeld øker betraktelig i årene som kommer. Det ligger også andre store investeringsplaner senere i planperioden.

Både Stadsbygd omsorgssenter og flerbrukshus i Leksvik vil motta mye tilskudd, slik at gjelden vil reduseres med nesten 160 mill. når de to prosjektene er ferdigstilte.

I 2018 er det blant annet lagt inn følgende investeringer:

PS. Påpeker at alle tall er inkludert mva. Dette får kommunen refundert.

- Stadsbygd omsorgssenter: 80 mill. (70 mill. i 2019)

- Leksvik flerbrukshus: 80 mill. (80 mill. i 2019)

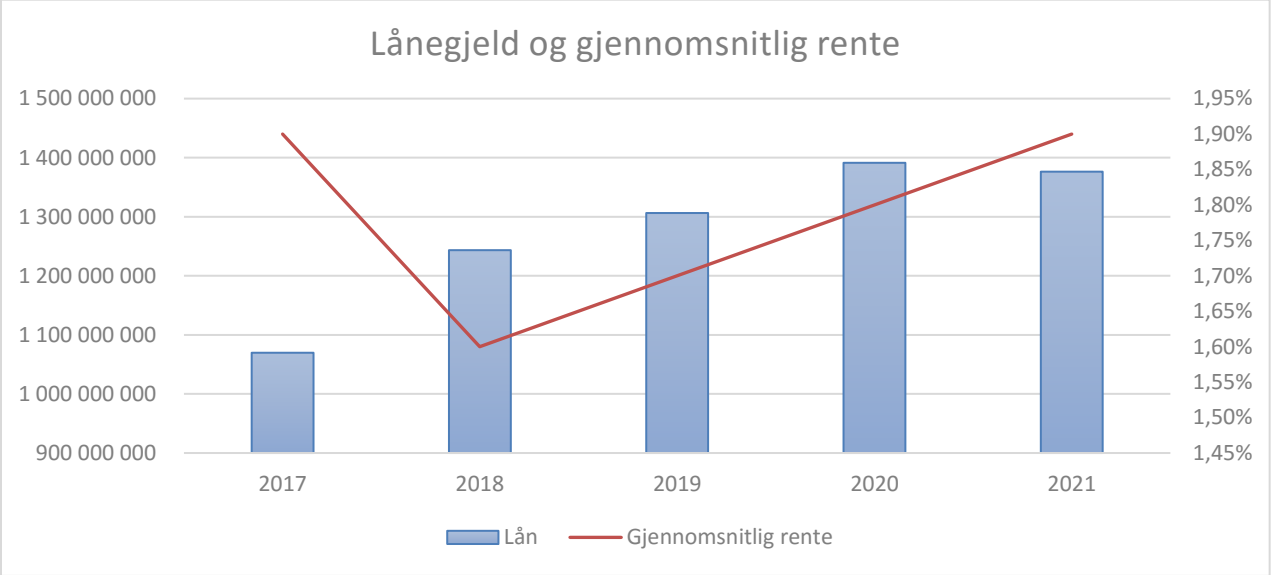
- Mælan skole: 50 mill. (30 mill. i 2019)

- Vanvikan barnehage: 18 mill. (17 mill. i 2019)

Når man i tillegg tar med alle mindre investeringer er man oppe i et samlet brutto investeringsbehov (eks etableringslån) på 303,8 mill. inkl. mva. i 2017, netto utgjør dette 276,4 mill. Viser til egen oversikt bak i heftet.

Vedlagt følger antatt utvikling i låneporteføljen frem til 2021, forutsatt at man følger foreslåtte avdragsbetaling. Mva. og tilskudd er her trukket i fra.

Gjeldsfordeling	Budsjett 2017	Budsjett 2018	ØH-plan 2019	ØH-plan 2020	ØH-plan 2021
Sum fast	391 334	391 334	391 334	391 334	391 334
Sum flytende	227 917	150 000	150 000	150 000	100 000
Grønn pt.	87 100	87 100	150 000	150 000	150 000
Sertifikat	363 400	615 000	615 000	700 000	810 000
Sum	**1 069 751**	**1 243 434**	**1 306 334**	**1 391 334**	**1 451 334**

Dette betyr at man i dag har brutto gjeld pr innbygger på kr 97 250,-, og at man i 2021 vil ha brutto gjeld pr innbygger (gitt samme innbyggertall) pålydende kr 125 121,-. Dette gjør at man pr i dag ligger rundt gjennomsnittet i landet, mens man med 125 121,- pr innbygger ville ligget godt over gjennomsnittet.

2.3 Aksjer og fond

For at kommunen på best mulig måte skal få gjennomført nødvendige investeringer, har kommunestyret vedtatt at halvparten av aksjene i TrønderEnergi AS skal selges. Salgsprosessen pågår, men det har blitt en noe lengre prosess enn først antatt. Dette spesielt knyttet til aktuell kjøpegruppe, deriblant TrønderEnergi selv som kan eie opptil 10 % ev eget selskap. Indre Fosen kommune har en muntlig avtale med TrønderEnergi om mulig gjenkjøp av aksjer tilsvarende de opprinnelige B-aksjene.

Indre Fosen kommune har betydelige midler plassert i pengemarkedet, totalt ca. 131,8 mill. pr dags dato. Fordel med ca. 52,9 mill. i SpareBank 1 Kapitalforvaltning (tidligere Allegro Kapitalforvaltning) og ca. 78,9 mill. i Grieg Investor. Fremtidig forventet avkastning på midlene avgjør om det skal benyttes en del av det til nedbetaling av gjeld. I tillegg kan det etter hvert bli aktuelt å ta ut noe av den avkastningen som er opparbeidet, grunnet likviditetsbehov.

2.4 Kommunestruktur

I 2018 slås Leksvik og Rissa kommune seg sammen til Indre Fosen. Intensjonsavtalen legges til grunn for det videre arbeidet med etablering av den nye kommunen.

Kommunereformen gir følgende økonomiske effekter for den nye kommunen:

- Kr 22 mill. for å dekke engangskostnader (> 10.000 innbyggere).
- Kr 5 mill. i reformstøtte. Reformstøtten settes av i sin helhet til Omstillingsprogrammet for arbeids- og næringsliv i Indre Fosen. Indre Fosen må årlig fra 2017 - 2022 bidra med kr 1,5 mill. i egenandel for å oppnå en sum på kr 6 mill. pr år til programmet. Kommunal- og moderniseringsdepartementet og fylkeskommune bidrar årlig med kr 4,5 mill. i perioden.
- Dagens ordning med inndelingstilskuddet videreføres. Den nye sammenslåtte kommunen beholder tilskudd, som om den fortsatt var to kommuner, i 15 år etter sammenslåingen, før inndelingstilskuddet trappes ned over fem år. Dette er estimert til tilsvare ca. kr 21 mill. for hele perioden for Indre Fosen kommune.
- Kr 3,8 mill. i regionsentertilskudd, som går til kommuner som blir over 9000 innbyggere ved en sammenslåing. Tallene fra KS modellen viser at denne summen blir spist opp av nedgangen i inntektsgarantiordningen som kommer fra de frie inntektene. Det jobbes p.t. mot Stortinget for at regionsentertilskuddet ikke skal inn i inntektsgarantien.

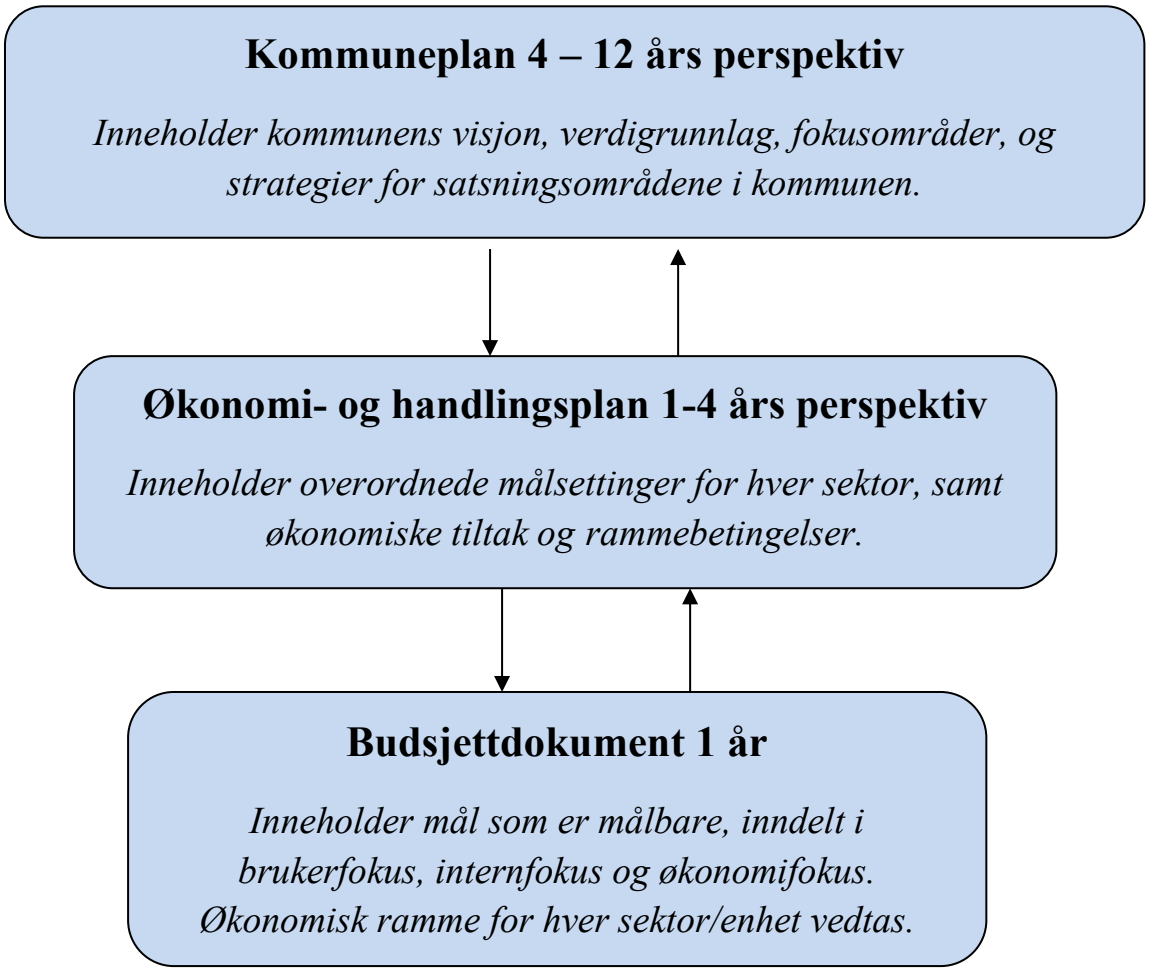
Overordnet mål i intensjonsavtalen er:

Den nye kommunen skal utvikles gjennom en innovativ prosess i trepartssamarbeidet mellom politikere, administrasjon og tillitsvalgte. Målet i prosessen er nyvinning gjennom medvirkning internt og eksternt.
Hovedmålene:

- Etablere en livskraftig og attraktiv kommune i indre del av Fosen.
- Sikre og videreutvikle kvalitet i tjenestene til innbyggerne.
- Styrke politisk deltagelse med et aktivt lokaldemokrati.
- Være en utviklende og attraktiv arbeidsplass for de ansatte.
- Ivareta og videreutvikle samarbeidet med nåværende og fremtidige partnere, særlig med tanke på Fosen, Trondheim og Trondheimsregion for øvrig.

3 Kommunens planstruktur

I flg plan- og bygningsloven §§ 10 og 11-1 og kommuneloven § 44 skal alle kommuner utarbeide en kommuneplan med 12 års perspektiv og et handlingsprogram med 4 års perspektiv. Figuren nedenfor illustrerer sammenhengen mellom disse planene og hvordan visjonen og de overordnede målene brytes ned til brukeren via plandokumentene.

3.1 Generelt om økonomiplanen

Lovbestemmelser og kommunalt reglement

Kommunelovens § 44 sier følgende:

1. Kommunestyret og fylkestinget skal en gang i året vedta en rullerende økonomiplan.
2. Økonomiplanen skal omfatte minst de fire neste budsjettår.
3. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte.
4. I økonomiplanen skal det for hvert enkelt år økonomiplanen omfatter anvises dekning for de utgifter og oppgaver som er ført opp, jf. § 46 nr. 6.
5. Planer som omfatter avgrensede deler av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, skal integreres i økonomiplanleggingen og bruken av midler innarbeides i planen.
6. Kommunestyret og fylkestinget vedtar selv økonomiplanen og endringer i denne. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet eller fylkesutvalget. Ved parlamentarisk styreform skal rådet avgi innstilling som nevnt.
7. Innstillingen til økonomiplan, med de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før den behandles i kommunestyret eller fylkestinget. Dette gjelder likevel ikke ved innstilling som gjelder endringer i økonomiplanen.
8. Økonomiplanen og endringer i denne oversendes departementet til orientering.

Behandling av handlingsprogrammet skal skje i henhold til kommunelovens § 44, og med følgende behandlingsprosedyre:

1. Rådmannen utarbeider et helhetlig og balansert forslag til handlingsprogram gjennom en administrativ prosess som hun har ansvaret for å organisere og gjennomføre.
2. Rådmannens forslag presenteres for utvalgene og formannskapet i særskilte møter.
3. Utvalgene tar saken opp til behandling som en uttalelsessak til formannskapet.
4. Formannskapet behandler saken og vedtar en innstilling til kommunestyret. Innstillingen sammen med beslutningsgrunnlaget (rådmannens forslag) legges ut til offentlig gjennomsyn i henhold til lovens minstekrav – 14 dager. Formannskapet har et særlig ansvar for å påse at innstillingen som legges ut samsvarer best mulig med de politiske intensjoner for det fremtidige vedtaket i kommunestyret.
5. Kommunestyret behandler saken og fatter vedtak.

4 Balansekravet

Budsjett og økonomiplan skal være i balanse. Utgifter og inntekter innenfor drift og investering skal være like store, både for det enkelte år og for planperioden. Det er også krav til finansiell balanse som blant annet innebærer at kortsiktig underbalanse kan finansieres opp ved bruk av fond.

I tillegg kommer hensynet til balanse i form av langsiktig økonomisk bærekraft. En bærekraftig økonomi på lang sikt krever en viss margin mellom eksterne driftsinntekter og eksterne driftsutgifter for å kunne avsette til investeringsfond. Dette fordi en del av investeringsbudsjettet bør finansieres med egenkapital for å unngå, i mest mulig grad, at årlige låneopptak ikke er høyere enn årlige avdrag på gjeld. Netto driftsmargin (netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter) bør være 1,5-2,0 %.

Dermed har man to balansekrav som skal være tilfredsstilt:

Det skal være finansiell balanse for hvert enkelt år i planperioden; summen av det eksterne og interne inntektene skal være like store som summen av de eksterne og interne utgiftene.

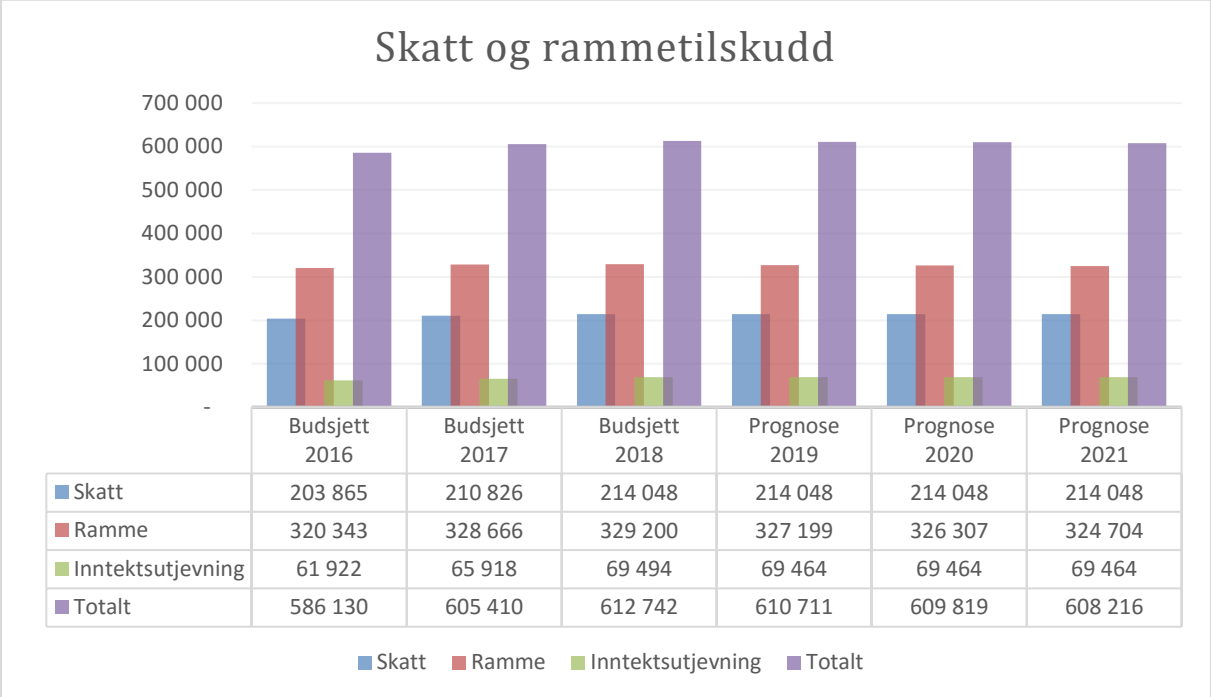
Man skal forsøke å få en netto driftsmargin som ikke kommer under 1,5 %.

5 Rammebetingelser

5.1 Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd

Utvikling i skatteinntekt, rammetilskudd og inntektsutjevning for Indre Fosen kommune. For årene 2016 og 2017 slås Rissa og Leksviks tall sammen. Tallene baserer seg på 2018 tall, dvs. pris og lønnsvekst er ikke inkludert i perioden 2019-2021.

Tall i 1000 kr

	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021
Skatt	203 865	210 826	214 048	214 048	214 048	214 048
Ramme	320 343	328 666	329 200	327 199	326 307	324 704
Inntektsutjevning	61 922	65 918	69 494	69 464	69 464	69 464
Totalt	586 130	605 410	612 742	610 711	609 819	608 216

Størrelsen på skatt og rammetilskuddet for 2018-21 er hentet fra beregningsmodellen utarbeidet av KS. På grunn av lav/negativ befolkningsutvikling vil inntektene fra staten bli mindre i årene som kommer. Det gjør at Indre Fosen kommune ikke vil kunne opprettholde drift lik i dag, også hvis man også ser bort i fra investeringene som kommer fremover.

5.2 Eiendomsskatt

Eiendomsskatten ble vedtatt fjernet fom 2. halvår 2015 i Rissa. Leksvik vedtok for 2017 to promille eiendomsskatt på «verk og bruk og annan næringseigedom i heile kommunen» (§ 3d i eigedomsskattelova). Administrasjonen overlater vurderingen av endring av eiendomsskatt for 2018 til politisk behandling. I budsjettforslaget er det derfor lagt inn en videreføring av samme eiendomsskatt som i 2017 for Leksvik kommune-delen av Indre Fosen kommune. Formannskap og fellesnemnd vil få en egen sak om eiendomsskatt til politisk behandling i forkant av budsjettbehandlingen. Eiendomsskatt i ny kommune må harmoniseres i hele Indre Fosen kommune i løpet av to år.

Hvert år i forbindelse med budsjettbehandlingen må vedtak om eventuelle utskriving av eiendomsskatt gjentas for det kommende skatteåret. I den forbindelse stiller loven krav til innholdet i vedtaket. Slik som: hjemmel for utskrivingen, velge utskrivingsalternativ, evt. avgrensing av område, skattesatser, eventuelle differensierte satser, bunnfradrag, skattevedtekter og terminer.

Vedlagt følger en tabell som viser mulighetene som eiendomsskatt gir. Det poengteres at grunnlaget (verditakst og skattegrunnlag) ikke er vurdert siden 2011 når det gjelder bolig- og fritidseiendommer og næring i Rissa og tallene for Leksvik er kun estimert. For verker og bruk er det justert i hovedsak med tall fra 2015. I tallene ligger det inn et bunnfradrag på kr 350 000 pr boenhet. Skal Indre Fosen innføre eiendomsskatt i hele kommunen, må det en vesentlig takstering på plass, og eiendomsskatt i hele kommunen kan derfor ikke tas i bruk før tidligst 2019.

Maksimalt potensial er med utgangspunkt i de takster og estimat som foreligger, og en skattesats på 6 promille, er kr 39,7 mill. Maks skattesats er 7 promille.

Takstgruppe	Verditakst	Bunnfradrag	Skattegrunnlag	Skattesats 2 promille med bunnfradrag	Skattesats 2 promille	Skattesats 4 promille med bunnfradrag	Skattesats 4 promille	Skattesats 6 promille med bunnfradrag	Skattesats 6 promille
Landbruk, Bolig og Fritidseiendom	5 652 384	2 188 466	3 463 916	6 928	11 304	13 855	22 610	20 783	33 915
Verker og bruk	633 633		633 633	1 267	1 267	2 534	2 534	3 801	3 801
Næringseiendommer	325 898		325 898	652	652	1 304	1 304	1 956	1 956
Skatt: Alle objekter (landbruk, bolig og fritidseiendom)				**8 847**	**13 223**	**17 693**	**26 448**	**26 540**	**39 672**
Skatt: Kun næringseiendommer og verker og bruk				**1 919**	**1 919**	**3 838**	**3 838**	**5 757**	**5 757**

5.3 Andre inntekter og overføringer

Posten består av fire ordninger:

Kompensasjon for kapitalutgifter til skolebygg knyttet til 6-årsreformen innebærer at Indre Fosen kommune fikk en overføring som tilsvarer rente- og avdragsutgifter til en normert investeringssum på 8,9 mill kr. Denne kompensasjonen løp kun frem til 2017. Renten ble fastsatt årlig i forbindelse med statsbudsjettet. Det årlige beløpet var derfor avhenge av utviklingen på rentenivået

Kompensasjon for kapitalutgifter til eldreomsorg innebærer at Indre Fosen kommune får kompensasjon for beregnede rente- og avdragsutgifter for låneopptak på følgende seks prosjekt: Råkvåg aldershjem, Strømmen oms. boliger, Hasselvika bo- og servicesenter, to prosjekt Rissa

sykehjem og omsorgsboliger. Ordningen legger til grunn 30 års serielån med årlig fastsettelse av renten i forbindelse med statsbudsjettet. Det forutsettes en rente på 6 % for resten av planperioden.

Rentekompensasjon for kirkebygg gjelder utbedringer av Stadsbygd kirke utført i 2009 og for Rissa kirke som ble utført i 2012-13.

Rentekompensasjon for skolebygg var en ordning som ble innført i forbindelse med statsbudsjettet for 2002 og med en videreføring i 2010. Indre Fosen kommune kan låne inntil 40 millioner kr i rentefrie lån fra staten. Det kompenseres etter et tenkt lån med 5 års avdragsfrihet, og deretter 15 års nedbetaling. Indre Fosen kommune har brukt opp lånemuligheten.

Vertskommunetillegg, etter HVPU reformen i 1993 overtok Leksvik kommune ansvaret for flere beboere hjemmehørende andre kommuner. Kommunen ble da tildelt et tilskudd per bruker. Ordningen er faset ut, men tilskuddet gis så lenge berørte brukere er i live.

	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	ØH-plan 2019	ØH-plan 2020	ØH-plan 2021
Investeringskomp. 6-årsreform	620	590	0	0	0	0
Investeringskomp. eldreomsorg	2 259	2 485	2 485	2 437	2 413	2 413
Rentekompensasjon kirkebygg	183	177	183	183	183	183
Rentekompensasjon skoleanlegg	695	659	660	660	660	660
Vertskommunetillegg	7800	9000	8290	8290	8290	8290
Sum	**11 557**	**12 911**	**11 618**	**11 570**	**11 546**	**11 546**

5.4 Konsesjonskraft

Indre Fosen kommune vil selge konsesjonskraft til TrønderEnergi etter avtale. Lave kraftpriser har gjort det nødvendig å redusere denne inntektsposten med halvparten i forhold til tidligere år. Deler av salget var bundet til fastpris fram til utgangen av 2012. Med dagens lave kraftpriser er det ikke gunstig å inngå ny bindingsavtale foreløpig. Situasjonen følges opp fortløpende. I perioden legges det inn en inntekt pålydende kr 450`pr år.

5.5 Renteinntekter og utbytte

De ulike komponentene er forklart i tabellen nedenfor.

Tall i 1000 kr. 2014 kroneverdi

	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	ØH-plan 2019	ØH-plan 2020	ØH-plan 2021
Forsinkelsesrenter	150	150	150	150	150	150
Renter på bankinnskudd	2 000	2 000	3 000	2 000	2 000	500
Avkastning pengeplasseringer	4 350	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
Minus kostnad rådgiver	-500	-500	-500	-500	-500	-500
Renteinntekt lån Vanvikanhallen	229	229	229	229	229	229
Konsesjonskraft	350	400	400	400	400	400
Eierlån FosenKraft	950	950	950	950	950	950
Utbytte FosenKraft	100	100	400	400	400	400
Eierlån TrønderEnergi	4 686	4 686	4 686	4 686	4 686	4 686
Utbytte TrønderEnergi	4 214	3 214	3 489	3 000	3 000	3 000
Utbytte NTE			1 250	1 250	1 250	1 250
Sum	**16 529**	**15 729**	**18 554**	**17 065**	**17 065**	**15 565**

Forsinkelsesrenter og renter av bankinnskudd budsjetteres skjønnsmessig basert på erfaringstall.

I planperioden 2018 – 2021 budsjetteres avkastning fra pengeplasseringer i henhold til målsettingene i finansreglementet som er 3,5 % (ca. 3,0 % over bankrente). Markedsverdi på disse midlene er 131,9 mill. ved utgangen av oktober måned 2017.

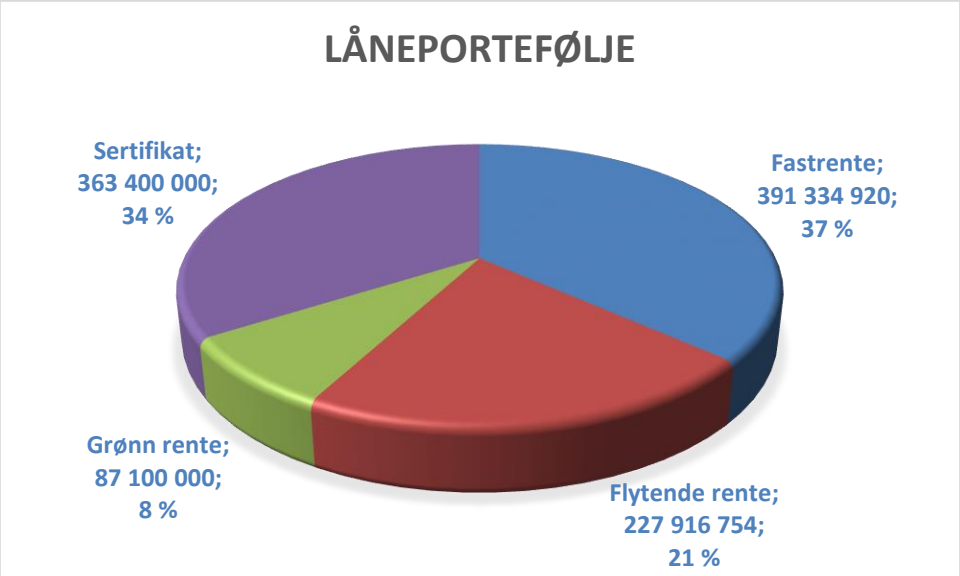
Av kommunens eierlån i FosenKraft på 14 mill. er det budsjettert med en renteinntekt på 7 %, ca. kr 950 000.

Budsjettert utbytte og renter fra TrønderEnergi AS er for planperioden basert på dagens eierandel på 8,87 %. Indre Fosen kommune har et obligasjonslån (eierlån) pålydende kr 66 mill. til avtalt rente på 7,1 %. Dette utgjør kr 4.686` i renteinntekter (renteinntektene på eierlånet er sikret i 10 år fra 2013). Utbytte i 2018 er hentet utfra erfaringstall fra 2017 der Rissa kommune fikk kr 3,5 mill. i utbytte. I Økonomi- og handlingsplan 2018 – 2021 justeres denne noe ned, da det er gitt klare signaler fra TrønderEnergi om at fremtidig utbytte vil bli noe redusert, da selskapet har store investeringsplaner de nærmeste årene.

Det jobbes fortsatt med å selge deler av vår aksjeportefølje i TrønderEnergi, Indre Fosen kommune har en muntlig avtale med TrønderEnergi om mulig gjenkjøp av aksjer tilsvarende de opprinnelige B-aksjene.

5.6 Rente- og avdragsutgifter

Brutto lånegjeld i Indre Fosen kommune vil pr 01.01.2018 være på ca. kr 1 070 mill. Gjelda er fordelt med 29,4 % på flytende rentevilkår, 36,6% fast rentevilkår og 34% i sertifikatmarkedet. Med dagens rentenivå er dette en gunstig fordeling. Renteutviklingen følges nøye, og det vil gjøres løpende vurderinger for hvordan denne fordelingen vil bli fremover.

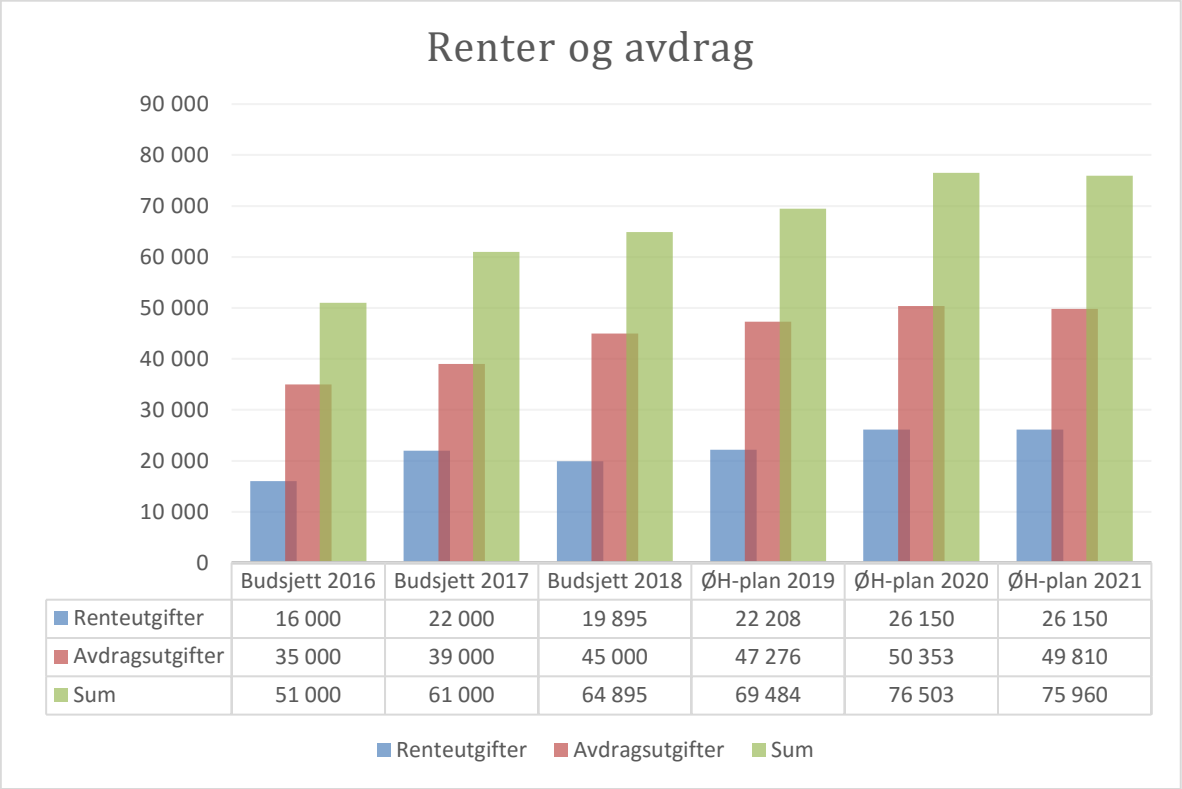

Tall i 1000 kr

Rentenivået i økonomiplanperioden er beregnet med utgangspunkt i dagens effektive gjennomsnittsrente for hele låneporteføljen. Renteutviklingen er basert på markedets antagelser, som igjen gir en effektiv rente på 1,60 % i 2018, 1,70 % i 2019, 1,80 % i 2020 og 1,90 % i 2021. For å få denne renteutviklingen må kommunen fortsette med å ha en stor del av gjelden i sertifikatmarkedet. For langsiktig sikkerhet er det likevel viktig å beholde en fastandel som er større enn 25% av porteføljen. Rentekostnader knyttet til bygging er en del av byggelånskostnaden, m.a.o. så vil driften først bli belastet når de nye byggene tas i bruk. Det vil si at for 2018 vil ingen nye store bygg gå inn som nye renteutgifter.

Kommunen vil i planperioden kun betale ned minimumsavdraget. For å ikke få alt for store rente og avdragsutgifter i årene som kommer, bør kommunen ha som mål om å ha en totalt lånemengde som ikke er høyere enn dobbelt skatte og rammetilskudd. Det vil for 2018 være 1 220 000 000. Siden det er planlagt store investeringer i planperioden, vil kommunen overskrive dette beløpet. Hvis investeringstakten ikke reduseres, må det komme en lang periode etter 2021 hvor det investeres langt under minimumsavdraget.

Tall i 1000 kr

	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	ØH-plan 2019	ØH-plan 2020	ØH-plan 2021
Renteutgifter	16 000	22 000	19 895	22 208	26 150	26 150
Avdragsutgifter	35 000	39 000	45 000	47 276	50 353	49 810
Sum	51 000	61 000	64 895	69 484	76 503	75 960

I Kommunelovens § 50.7 a) er det fastsatt en nedre ramme for størrelsen på de årlige avdragene:

"Kommunens og fylkeskommunens samlede lånegjeld etter nr 1 og nr 2, skal avdras med like årlige avdrag. Gjenstående løpetid for kommunens eller fylkeskommunens samlede gjeldsbyrde kan ikke overstige den veide levetiden for kommunens eller fylkeskommunens anleggsmidler ved siste årsskifte."

Avdragstiden på kommunens lån skal som minimum reflektere levetiden for anleggsmidlene.

5.7 Kostnadsføring premieavvik KLP og SPK

Pensjonspremiene har steget de siste åra og utgjør nå en større andel av driftsutgiftene enn det gjorde for få år siden. Kommunene står selv ansvarlig for sine pensjonskostnader innenfor de gitte økonomiske rammer selv om dette medfører redusert aktivitetsnivå.

Indre Fosen kommune har per 01.01.17 inntektsført premieavvik på kr 49,9 mill. I tillegg er kr. 5,8 mill. avsatt på disposisjonsfond. I Rissa kommune ble det i 2015 og 2016 budsjettert med at premieavviket i sin helhet avsettes til disposisjonsfond, mens det for 2017 ble benyttet 3 mill. I Leksvik har premieavviket blitt benyttet i sin helhet. For å få budsjettet på plass i 2018, benyttes 3 mill. av premieavviket.

Nedbetaling av premieavviket er innlagt i planperioden. Inntektsførte premieavvik t.o.m. år 2011 skal nedbetaling over 15 år. Fra år 2012 ble dette endret til 10 år, og i 2014 ble dette ytterligere redusert til 7 år.

5.8 Disponible midler

Tall i 1000 kr

Indre Fosen kommune	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021
Skatt på inntekt og formue	203 865	210 826	214 048	214 048	214 048	214 048
Rammetilskudd	320 343	328 666	329 200	327 199	326 307	324 704
Inntektsutjevning	61 922	65 918	69 494	69 464	69 464	69 464
Skatt på eiendom	1 950	1 370	1 370	1 370		
Totalt rammetilskudd	588 080	606 780	614 112	612 081	609 819	608 216
Konsesjonskraft (netto)	450	450	450	450	450	450
Andre generelle statstilskudd	11 557	12 911	11 618	11 570	11 546	11 546
VAR sektoren renter og avskrivning	4 800	5 511	10 797	10 797	10 797	10 797
Sum frie disponible inntekter	604 887	625 652	636 977	634 898	632 612	631 009
Renteinntekter og utbytte	16 529	15 729	18 554	17 565	17 565	17 065
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	-16 000	-22 000	-19 895	-22 208	-26 150	-25 000
Avdrag på lån	-35 000	-39 000	-45 000	-47 276	-50 353	-49 810
Premieavvik KLP - SPK	0	3 099	3 000	3 000	3 000	3 000
Netto finansinntekter/ - utgifter	-34 471	-42 172	-43 341	-48 919	-55 938	-54 745
Til disposisjonsfond	-7 374	-7020				
Til bundne avsetninger		-1123				
Bruk av disposisjonsfond		2100				
Bruk av bundne avsetninger	**0**	7773				
Netto avsetninger	-7 374	1 730				
Disponible driftsmidler	**563042**	**585210**	**593 636**	**585 979**	**576 674**	**576 264**

Med en forventet lav/negativ utvikling av befolkningen vil skatt og rammetilskudd forventes å bli negativ i årene som kommer. Skal vi få vekst i disse inntektene, må kommunen ha en vekst som er større enn gjennomsnittet i landet.

5.9 Fordeling av disponible midler

Tall i 1000 kr

Indre Fosen kommune	Budsjett 2017	Budsjett 2018	ØH-plan 2019	ØH-plan 2020	ØH-plan 2021
Felleskostnader	44 980	49 486	48 249	47 525	47 525
Skoler	121 147	120 277	117 270	115 511	115 511
Barnehager	77 843	80 758	78 739	77 558	77 558
PPT	2 718	4 370	4 261	4 197	4 197
Integrering og Opplæring	600	-	-	-	-
Sum Oppvekst	202 308	205 405	200 270	197 266	197 266
Omsorgstjenesten	142 961	154 680	150 813	148 551	148 551
Nav	10 221	10 550	10 286	10 132	10 132
Helse	82 710	84 643	82 527	81 289	81 289
Barnevern	17 090	17 200	16 770	16 518	16 271
Sum Omsorg	252 982	267 073	260 396	256 490	256 242
Kultur	13 804	15 028	14 652	12 657	12 657
Areal	51 296	47 935	49 957	49 264	44 964
Personal og kommunikasjon	7 609	10 779	10 510	10 352	10 197
Administrasjon og politikere	47 055	39 016	38 050	37 486	37 486
Kirka	8 033	8 033	7 832	7 715	7 715
Totalt	**583 087**	**593 080**	**581 667**	**571 229**	**568 531**
Til gode	2 123	556	4 312	5 445	7 733
% av driftsbudsjett	0,35 %	0,09 %	0,70 %	0,89 %	1,27 %

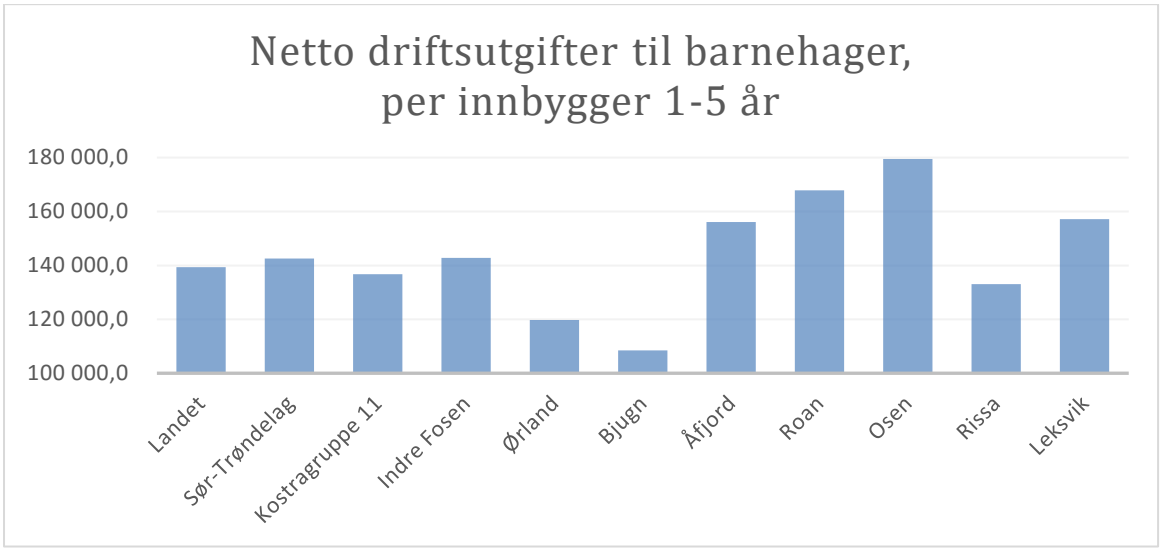
Organisasjonen i Indre Fosen kommune er annerledes bygd opp enn Leksvik og Rissa kommuner. Gjennom budsjettprosessen har det derfor skjedd en del sidevegs forflytninger av budsjett-tall mellom sektorer og enheter. Dette gjør at tallene fra 2017 til 2018 ikke er direkte sammenliknbare.

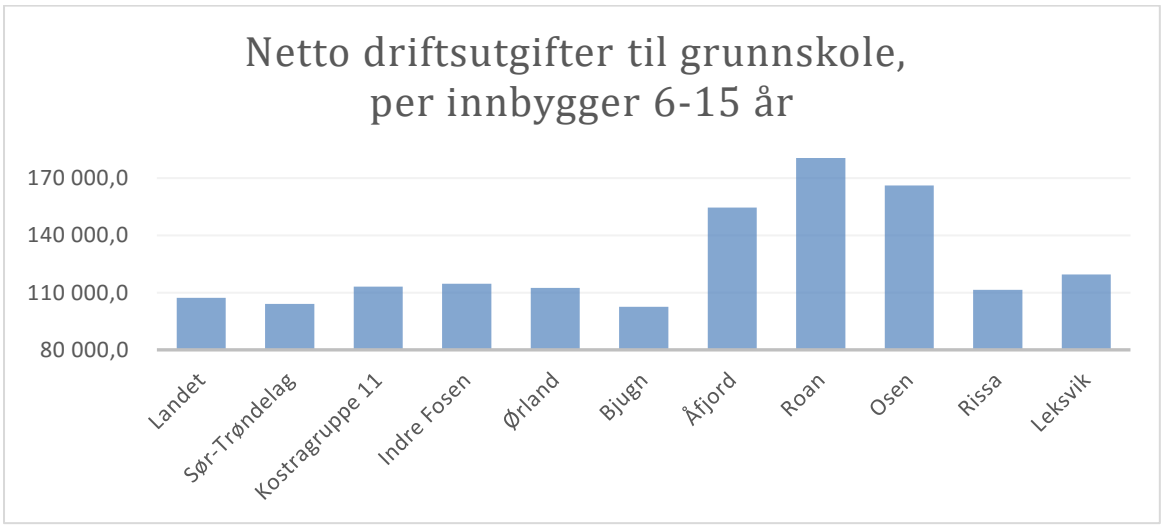
Som en del av kultur i tabellen over, er KulturCompagniet Indre Fosen KF lagt inn med kr 500.000 i 2018.

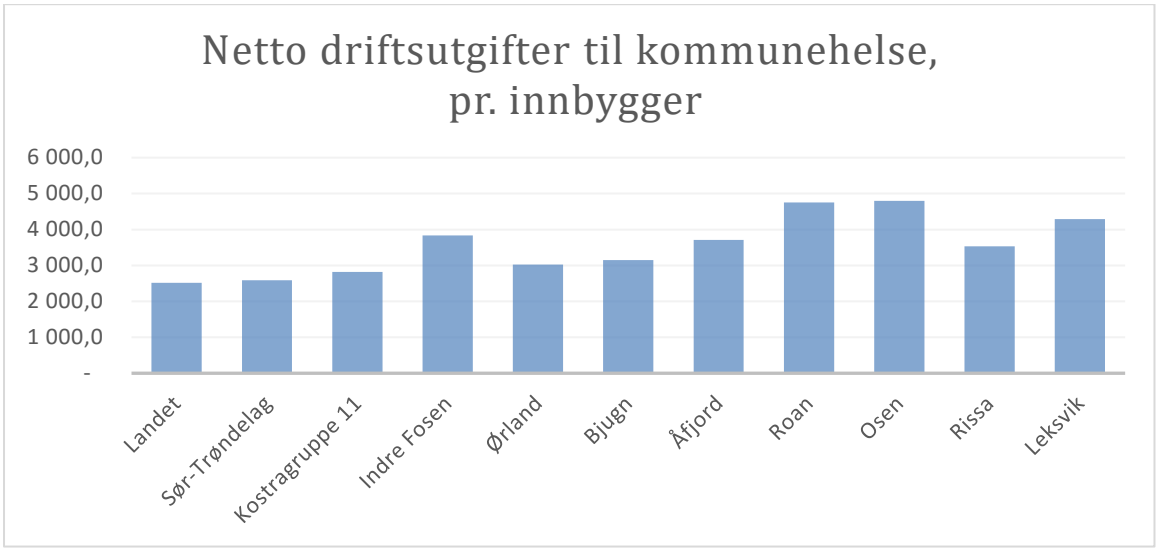
Bygg og eiendom vil få en økning fra 2019 på kr 4,5 mill. som knyttes mot økte kostnader ved nytt omsorgssenter på Stadsbygd og nye driftskostnader i flerbrukshuset i Leksvik. Ellers så legges det inn en jevn nedgang på alle enheter i årene som kommer. Dette er nødvendig for å dekke investeringene som ligger i handlingsplanen.

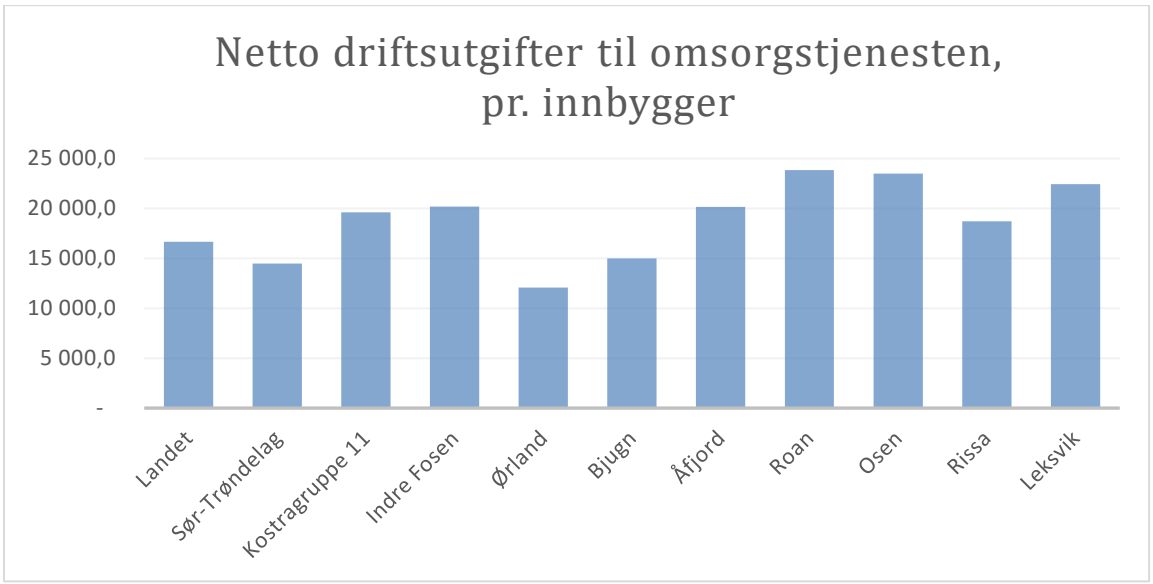
6 Sammenlignet med andre kommuner (Kostra)

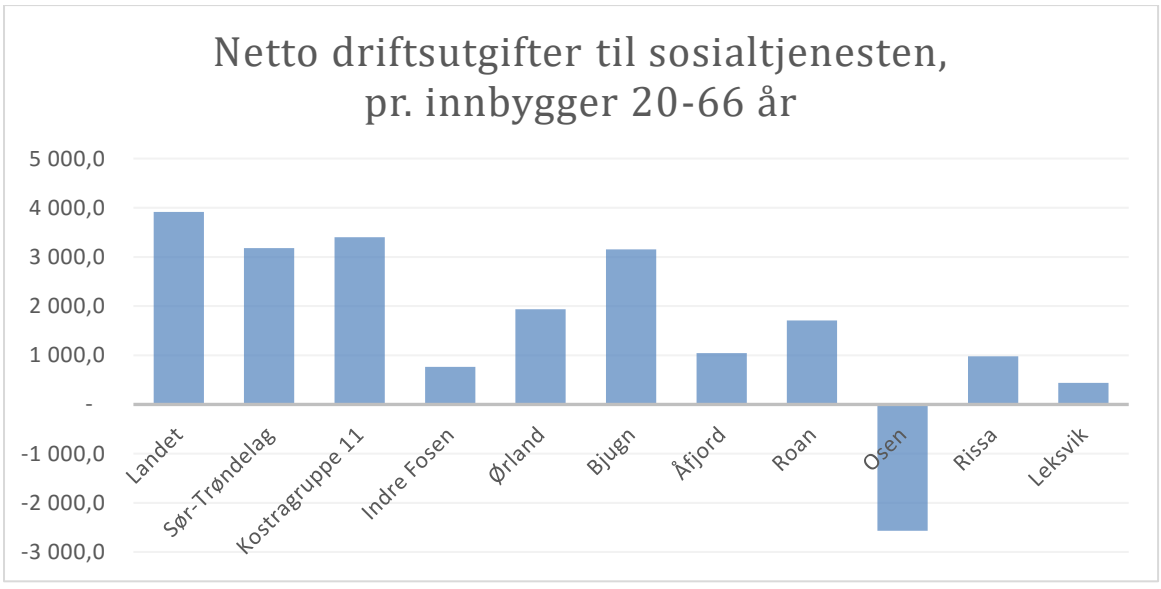
6.1 Utgifter per innbygger

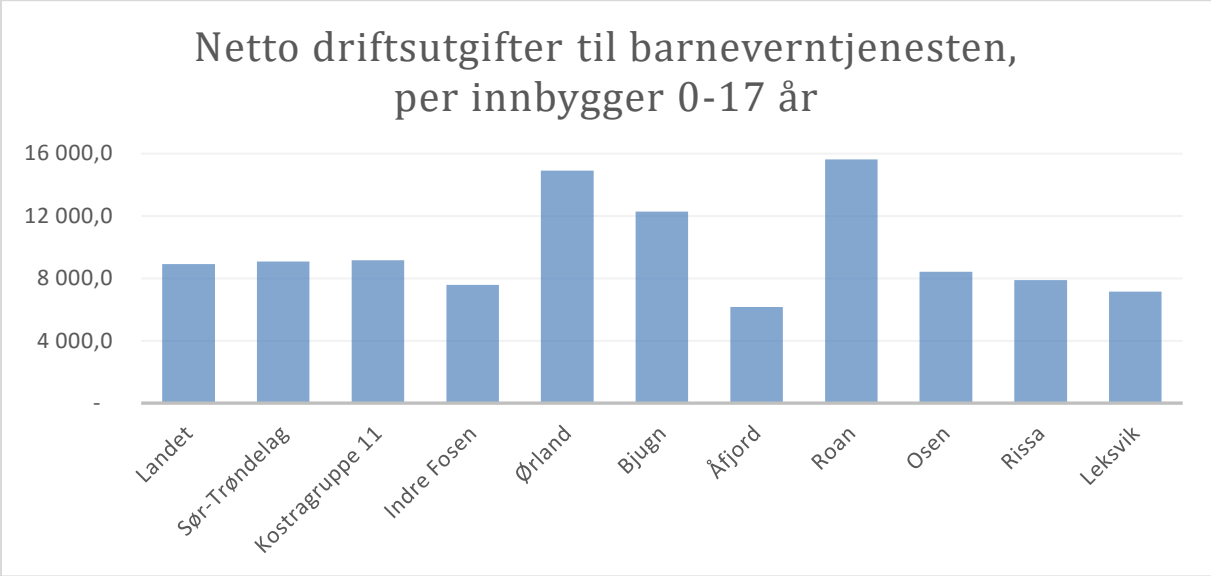

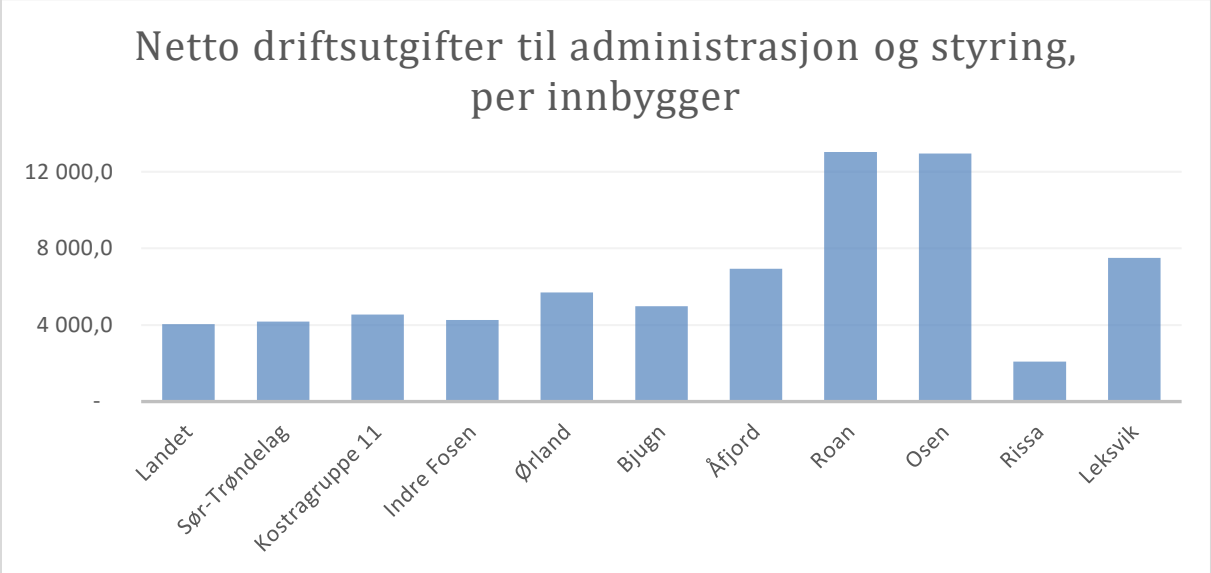

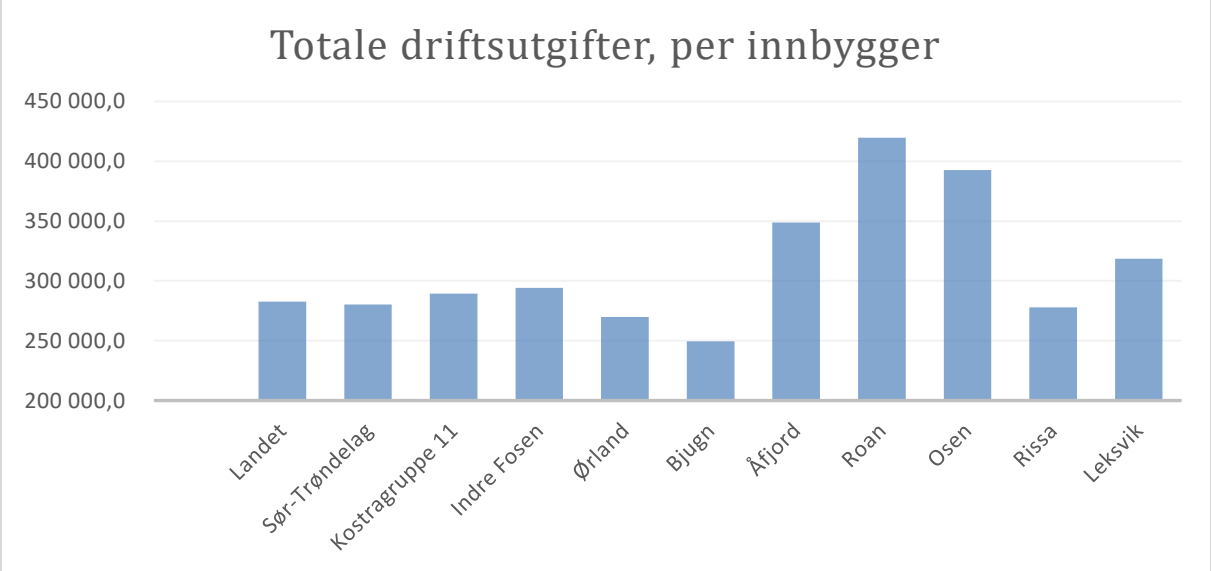

Netto driftsutgifter til kommunehelse, pr. innbygger
6 000,0
5 000,0
4 000,0
3 000,0
2 000,0
1 000,0
-
Landet
Sør-Trøndelag
Kostragruppe 11
Indre Fosen
Ørland
Bjugn
Åfjord
Roan
Osen
Rissa
Leksvik

Netto driftsutgifter til omsorgstjenesten, pr. innbygger
25 000,0
20 000,0
15 000,0
10 000,0
5 000,0
-
Landet
Sør-Trøndelag
Kostragruppe 11
Indre Fosen
Ørland
Bjugn
Åfjord
Roan
Osen
Rissa
Leksvik

Netto driftsutgifter til sosialtjenesten, pr. innbygger 20-66 år
5 000,0
4 000,0
3 000,0
2 000,0
1 000,0
-
-1 000,0
-2 000,0
-3 000,0
Landet
Sør-Trøndelag
Kostragruppe 11
Indre Fosen
Ørland
Bjugn
Åfjord
Roan
Osen
Rissa
Leksvik

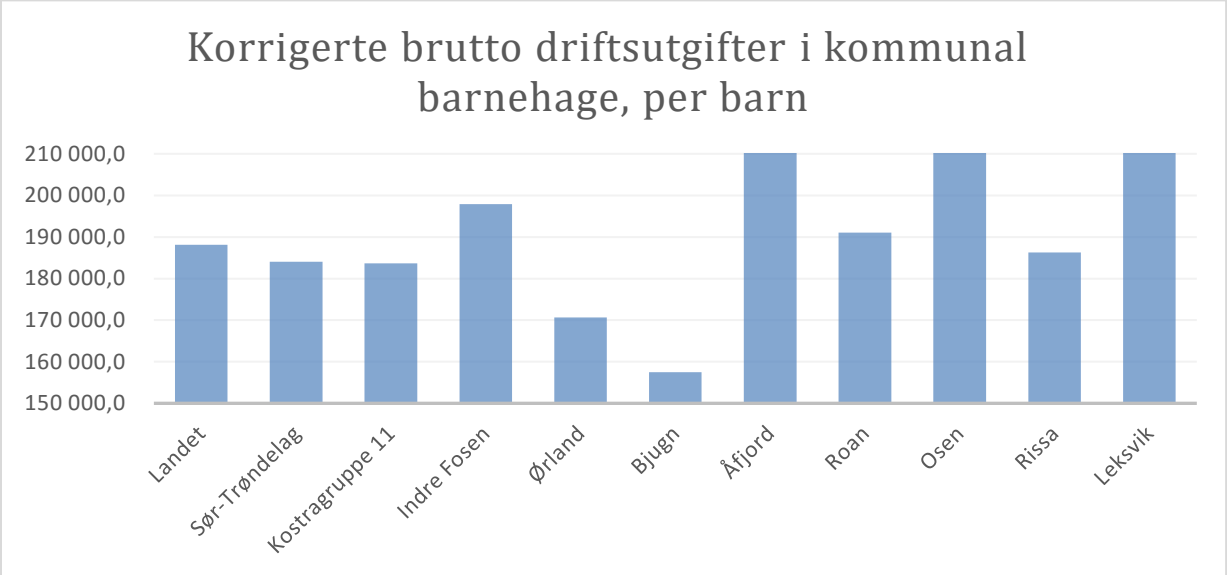

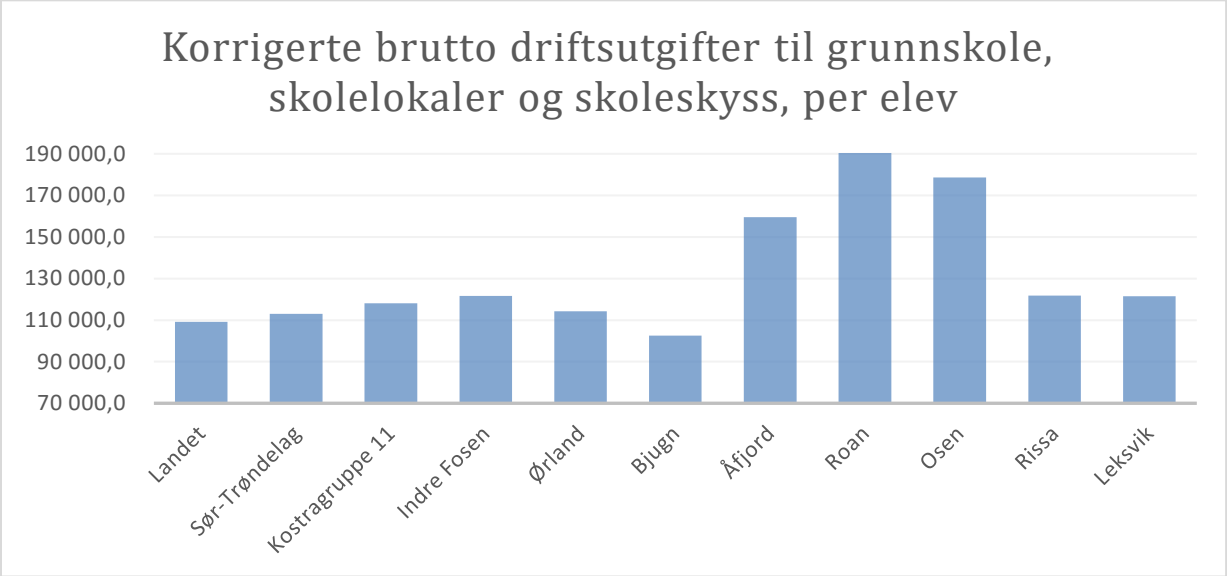

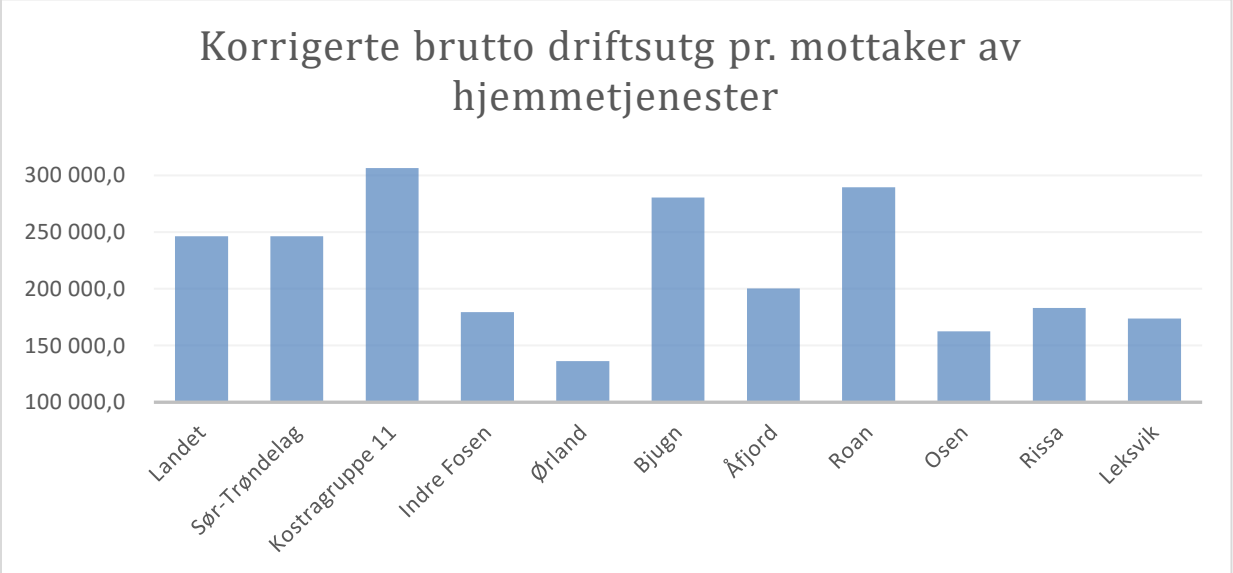
Samlet sett så ligger Indre Fosen noe høyere enn hva våre sammenlignbare kommuner (kostragruppe 11) ligger. I forhold til de andre Fosenkommunene så ligger vi vesentlig høyere enn Ørland og Bjugn,

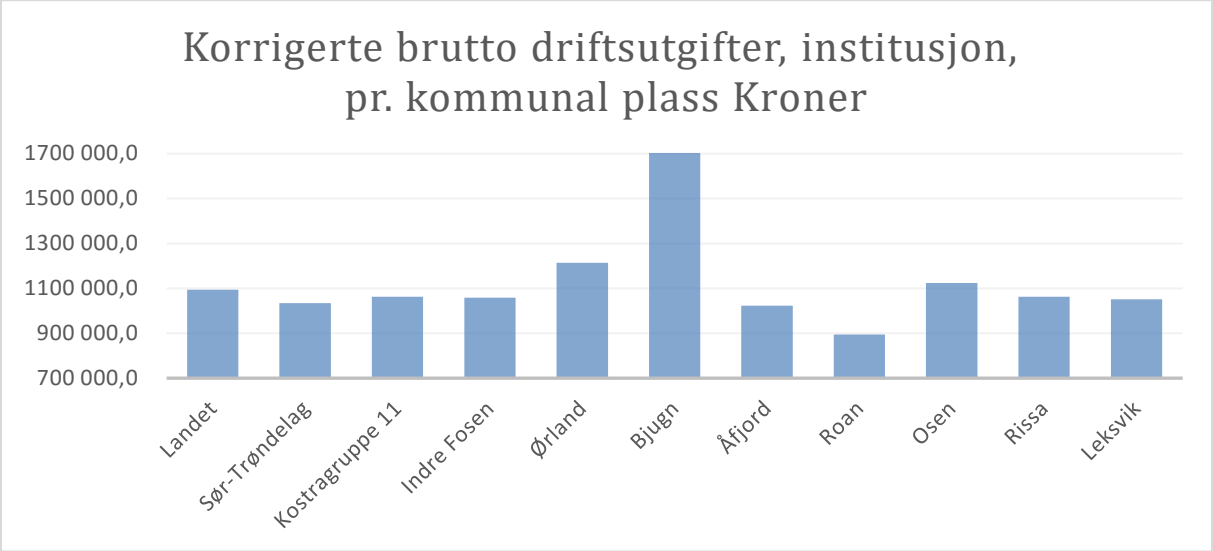
mens vi ligger vesentlig lavere enn Åfjord, Roan og Osen. Det er en stor sammenheng mellom areal og kostnader, slik at arealsmå kommuner vil alltid ha mulighet til å drive billigere tjenester. Det er likevel en vesentlig forskjell mellom Bjugn (250 000) og Leksvik (319 000), som er noenlunde lik i areal, innbyggerantall og struktur.

6.2 Kostnader per bruker

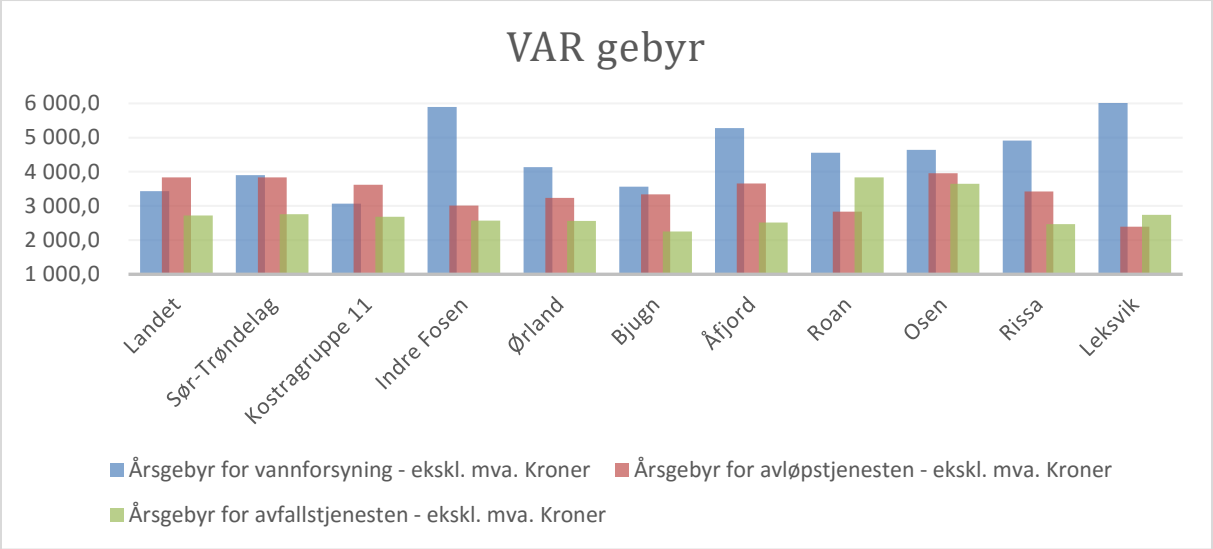

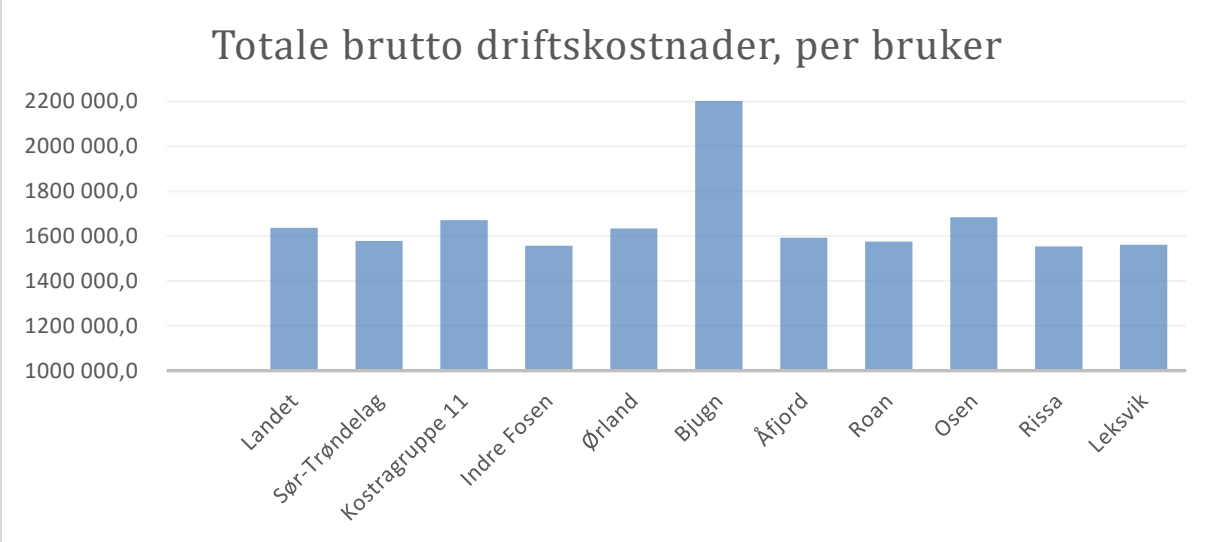

Indre Fosen har et vesentlig større andel brukere (19% mot 10%) over 80 som er på institusjon enn sammenlignet med kostragruppe 11. Institusjonsplasser koster nesten 800 000 kr mer enn å ha de på hjemmetjenesten. Her vil det ligge store besparelser hvis kommunen får flere over på hjemmetjenesten.

Brutto driftskostnadene per bruker for Indre Fosen ligger meget lavt, det er kun barnehagene i Leksvik som drives vesentlig over kostragruppe 11. Sammenlignet med resten av Fosenkommunene og landet, ligger de totale bruttodriftskostnadene godt under gjennomsnittet. Det er likevel enkelte tjenester som drives meget billig i andre kommuner, som det bør utveksles ideer med.

7 Budsjett 2017 - Økonomiske oversikter

På grunn av konvertering til ny kommune, vil ikke disse oversiktene være klar før 23.11. Skjema under er midlertidige og vil bli erstattet så fort vi har de klare.

7.1 Regnskapsskjema 1A – Driftsregnskapet

Midlertidig skjema

	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021
Skatt på inntekt og formue	203 865	210 826	214 048	214 048	214 048	214 048
Rammetilskudd	320 343	328 666	329 200	327 199	326 307	324 704
Inntektsutjevning	61 922	65 918	69 494	69 464	69 464	69 464
Skatt på eiendom	1 950	1 370	1 370	1 370		
Totalt rammetilskudd	588 080	606 780	614 112	612 081	609 819	608 216
Konsesjonskraft (netto)	450	450	450	450	450	450
Andre generelle statstilskudd	11 557	12 911	11 618	11 570	11 546	11 546
VAR sektoren renter og avskrivning	4 800	5 511	10 797	10 797	10 797	10 797
Sum frie disponible inntekter	604 887	625 652	636 977	634 898	632 612	631 009
Renteinntekter og utbytte	16 529	15 729	18 554	17 565	17 565	17 065
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	-16 000	-22 000	-19 895	-22 208	-26 150	-25 000
Avdrag på lån	-35 000	-39 000	-45 000	-47 276	-50 353	-49 810
Premieavvik KLP - SPK	0	3 099	3 000	3 000	3 000	3 000
Netto finansinntekter/ - utgifter	-34 471	-42 172	-43 341	-48 919	-55 938	-54 745
Til disposisjonsfond	-7 374	-7020				
Til bundne avsetninger		-1123				
Bruk av disposisjonsfond		2100				
Bruk av bundne avsetninger	**0**	7773				
Netto avsetninger	-7 374	1 730				
Disponible driftsmidler	**563042**	**585210**	**593 636**	**585 979**	**576 674**	**576 264**

7.2 Regnskapsskjema 1B – Driftsregnskapet

Midlertidig skjema

	Enhet/ sektor	Budsjett 2018	Budsjett 2017
	Til disposisjon 2017		
200	Oppvekstsjef	4 638	1 912
		0	0
213	Testmann Minne Skole	26 547	30 382
215	Vanvikan Skole	17 710	20 088
210	Åsly skole	34 250	33 548
211	Stadsbygd skole	24 220	24 195
212	Mælan skole	8 755	8 340
214	Fevåg/Hasselvika skole	4 200	4 095
	Sum skoler	120 320	122 560
		0	0
205	Fellesutgifter oppvekst	44 848	43 602
226	Leksvik Barnehage	5 392	5 832
224	Vanvikan Barnehage	7 042	7 410
220	Høgåsmyra barnehage	8 273	7 817
221	Skogly barnehage	2 720	2 327
222	Fevøg barnehage	2 409	1 852
223	Fembøringen barnehage	7 372	7 051
225	Fagerbakken barnehage	2 702	2 586
	Sum barnehager	80 758	78 477
230	**PPT**	4 370	2 718
240	**Integrering og opplæring**	0	600
	SUM sektor Oppvekst	205 448	204 355
300	Komm.sjef helse/omsorg	7 276	6 294
302	Koordinerende enhet	7 983	7 456
305	Hjemmetjenester Leksvik	16 121	13 429
306	Hjemmetjenester Stjørna	13 731	12 998
308	Hjemmetjenester Vanvikan/Stadsbygd	18 888	14 627
309	Hjemmetjenester Rissa	17 405	15 023
310	Rissa sykehjem	44 587	41 359
315	Leksvik sykehjem	29 587	31 775
	Sum Omsorgstjenesten	155 578	142 961
		0	0
340	Sosialtjenesten	10 550	10 221
	Sum NAV	10 550	10 221
320	Helse og familie	43 745	39 579
330	Bo og aktivitetstjeneste - Rissa	20 418	24 372
330	Bo og aktivitetstjeneste - Leksvik	20 480	20 309

	Sum Helse	84 643	83 660
350	**Barneverntjenesten**	17 200	17 090
	SUM sektor Omsorg	267 971	252 982
		0	0
500	**Kultur**	15 028	13 804
400	Arealsjef	1 240	0
409	Plan-kart-miljø	4 938	5 339
410	Kommunalteknikk	8 616	8 576
411	VAR	2 295	0
412	Brann/redning/feiertjeneste	9 402	9 320
414	Eiendomsforvaltning	25 573	25 989
415	Hysnes Helsefort	-7 928	195
416	Utvikling	4 531	1 877
	Sum sektor Areal	**48 667**	**51 296**
130	**Personal og kommunikasjon**	**10 779**	**7 609**
10	Politikere	3 764	3 414
11	Politikere - diverse	20 344	14 157
100	Rådmann	949	23 231
111	Lærlinger	4 015	1 096
120	Økonomi	8 160	4 800
	Sum administrasjon	37 232	46 698
	Frivillighetssentral Rissa	0	0
	Kirka	8 097	8 097
	SUM TOTALT	**593 222**	**584 841**
		0	14 700
	Renteinntekter og utbytte	-18 554	-15 329
	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	19 895	17 000
	Avdrag på lån	45 000	30 000
	Premieavvik KLP - SPK	-3 000	-3 099
	SUM Finanseringer	43 341	43 272
	Disponibel ramme KS modell	**-636 977**	**-634 898**
	Manglende inndekning/Til gode	**-414**	**-6 785**

7.3 Økonomisk oversikt drift

Kommer senere

7.4 Regnskapsskjema 2A – Investeringsregnskapet

Kommer senere

7.5 Økonomisk oversikt Investering

Kommer senere

8 Sammendrag av nye tiltak i planperioden

Tall i 1000 kr

FORSLAG INVESTERINGSBUDSJETT 2018 - 2021

INVESTERINGER 2018 - 2021	ØH-plan 2018	ØH-plan 2019	ØH-plan 2020	ØH-plan 2021
INDRE FOSEN				
IKKE selvfinansierende investeringer				
RÅDMANN				
KLP, egenkapitalinnskudd	1 350 000	1 350 000	1 350 000	1 350 000
Informasjon og personal				
Døgnåpen forvaltning på Fosen (bla ny hjemmeside)	300 000			
IKT skolene - elever	500 000	500 000	500 000	500 000
IKT Infrastruktur skole, servere og nettverk	100 000	100 000	100 000	100 000
IKT felles	600 000	600 000	600 000	600 000
Digitalisering eiendomsarkiv, 150000 overført fra Leksviks ØHP 17-20 (dig. Planarkiv)	1 000 000			
Digitalisering av arkiv	600 000	600 000		
Fosen IKT				
Rissas andel i Fosensamarbeidet	500 000	500 000	500 000	500 000
Rissa kirkelige fellesråd				
Kirken investeringstiltak	500 000	500 000	500 000	500 000
Stadsbygd kirkegård				
OPPVEKST				
Telefoni og PC-er barnehagene	160 000			
Leksvik barnehage uteområde, overført fra Leksviks ØHP 2017-2020		75 000		
Oppgradering av Pcer, Smartboard og digitale hjelpemidler fra Rissas ØHP 2017-2020	750 000	600 000	600 000	600 000
Oppgradering av IKT- infrastruktur, PC-er, Smartboard og digitale hjelpemidler for Leksvik-skolene	812 400	400 000	400 000	400 000
Fevåg/Hasselvika skole, garderobe, pulter, stoler og skap elever, kontormøbler ansatte	300 000			
Stadsbygd skole, pulter/stoler elever, kontorstoler ansatte, 120' overført fra Rissas ØHP 2017-2020	220 000			
Stadsbygd skole, lekeapparater, overført fra Rissas ØHP 2017-2020		150 000		
HELSE				
Senger helsetunet	100 000			
Helsetjenesten, legekontor og aktivitetsrom ph	120 000	120 000	120 000	120 000
BYGG OG EIENDOM				
Kommunale Bygg				
Tilrettelegging videregående skole Vanvikan		18 000 000		
Kjøp av eiendom Vinnahaugen				10 000 000
Stamfibernett	800 000	800 000		
Stadsbygd omsorgssenter	80 000 000	80 000 000		

Svømmehall og flerbrukshus Leksvik	80 000 000	80 000 000		
TBRT Tilsyn/lovpålagt Tillegg Leikvang)	1 300 000	400 000	300 000	
Stjørna brannstasjon, gulv og påbygg				
Årlig rehabilitering	2 000 000	2 000 000	2 000 000	
ENØK-tiltak	100 000	100 000	100 000	
Vanvikan barnehage, nybygg, overført fra Leksviks ØHP 2017-2020	18 000 000	17 000 000		
Vanvikan skole, nybygg, overført fra Leksviks ØHP 2017-2020			80 000 000	
Fevåg/Hasselvika skole, utskifting av vinduer	400 000			
Stadsbygd skole, renovering/nybygg, uteområde, renovasjon		100 000 000	50 000 000	
Mælan skole, renovering/nybygg (uteområde, buss)	50 000 000	30 000 000		
Høgåsmyra tilleggstomt	300 000			
Planlagt vedlikehold barnehager	650 000			
Helse, sykeheim	500 000			
Stadsbygd svømmehall	100 000			
Oppgradering Sentral Driftskontroll	600 000			
Oppgradering kommunale boliger	450 000			
Oppgradering toalett Rådhus	250 000			
Urnelund Leksvik Kirke	200 000			
STADSBYGD KIRKEGÅRD, RESTERENDE	5 295 000			
NAV "Apotek"-areal	450 000			
Kortlås Vanvikan skole	500 000			
Møneband spyling	200 000			
Utbedring Varmeanlegg Strandheim	300 000			
Utbedring Brannvarsling Lundeng	100 000			
Nytt ventilasjonsanlegg Lundeng	600 000			
Pasientsignalanlegg Helsetun	800 000			
Ventilering stue Helsetun	250 000			
Brannvarsling Sjølyst	200 000			
Kjøkkenhette Helsetun	200 000			
SD-anlegg Leksvik barnehage	500 000			
Skolekjøkkenbygg TMS	2 500 000			
Låssystem TMS	1 500 000			
Tak Vanvikan skole admbygg	1 500 000			
Havna omsorgsboliger, Nordvegg og altaner	1 000 000			
Utvendig vegg og vindu ungdomsskolefløy	1 760 000			
Sprinkelanlegg helstetunet	3 220 000			
Hjemmetjeneste oppvaskmaskiner	100 000	100 000		
Ventilasjon Idrettshall	750 000			
Sparekontrakter ENØK			4 500 000	
Renholdsmaskin Leksvikhallen	350 000			
KOMMUNALTEKNIKK				
Veier				
Kommunale veier	500 000	500 000	500 000	500 000
Kommunal kai Kvithyll				
Havn Vanvikan - Forprosjekt		2 000 000		
Asfaltering kommunale veger	1 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000

Asfaltering kommunale veger og gangfelt, overført fra Leksviks ØHP 17-20	2 000 000			
Asfaltering kommunale veger og gangfelt	2 000 000			
Skiltplan kommunale veier	107 000			
Tiltak TS-plan	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
PLAN, KART OG MILJØ	**-**	**-**	**-**	
Kart og geodata	100 000	100 000	100 000	100 000
Nykartlegging. GeoVekstprosjekt AR5. Indre Fosens andel	330 000	330 000	330 000	
Skiltplan kommunale veger, overført fra Leksviks ØHP 17-20	107 000			
Stedsutvikling	300 000	300 000	300 000	300 000
planlegging GSV fv 201 Haltveien				
Planlegging GSV fv 717 Reinsallen-Sund	1 500 000			
Planlegging GSV fv 718/720 Leira - Rissa krk		1 500 000	1 500 000	
Planlegging GSV fv 717 Nyveien - Rørvikveien (Stbygd)			1 500 000	
Stadsbygd områderegulering	500 000	500 000	500 000	
Regulering Fevåg båthavn	500 000			
Sum IKKE selvfinansierende investeringer	**277 081 400**	**343 625 000**	**150 800 000**	**20 070 000**

Selvfinansierende investeringer:				
ØKONOMI				
Startlån	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000
BYGG OG EIENDOM				
Tilpasninger NAV-areal Rissa rådhus utredes og tilleggsbevilges...	250 000			
Enøk tiltak komm bygg	100 000	100 000	100 000	100 000
KOMMUNALTEKNIKK				
Vannverk				
Råkvåg/Fevåg/Hasselvika, renovering ledningsnett	500 000	500 000	500 000	500 000
Øyan Vannbeh anlegg, renovering	3 000 000			
Forprosjekt kommunalt vann Markabygda	500 000			
Avløp/kloakk				
Renovering ledningsnett	400 000	400 000	400 000	400 000
Offentlige avløpsanlegg i sentrumsområder	400 000	400 000	400 000	400
Kloakksanering Føll - Rokseth	1 000 000			
Grunnlagsinv. feltutbygging kloakk	200 000	200 000	200 000	200
Vanvikan kloakkrenseanlegg				
Renseanlegg Stadsbygd (Grønning)		1 000 000	2 500 000	2 500 000
Grunnlagsinvesteringer (Plan, kart og miljø/Kommunalteknikk):				
Feltutbygginger, infrastruktur, utbyggings/næringsareal	500 000	500 000	500 000	500 000
Malenaaunet (iverksetting)	4 000 000	4 000 000		
Malenaaunet grunnkjøp	10 000 000			
Vinnajordet	3 000 000	8 000 000		
Utvidelse Fevåg havn		1 000 000		
Rissa sentrum, tiltak	3 600 000	3 600 000	3 600 000	
Sum selvfinansierende investeringer	**42 450 000**	**34 700 000**	**23 200 000**	**19 000 600**
Sum samlede investeringer Indre Fosen	**319 531 400**	**378 325 000**	**174 000 000**	**39 070 600**

9 Målsettinger i 2018 - 2021

9.1 Administrasjon og politisk

Målsettinger for 2018 - 2021

Indre Fosen kommune har et tjenestetilbud som møter innbyggernes og næringslivets behov. Indre Fosen kommune er en attraktiv arbeidsgiver, og den interne organisasjonen tilpasser seg de utfordringer samfunnsutviklingen gir. Kommuneplanens samfunnsdel er retningsgivende. I samarbeid med innbyggere og aktuelle samarbeidspartnere skapes et helhetlig, langsiktig og konkret innhold for samfunnet i Indre Fosen kommune. Folkevalgte og administrasjonen sørger for at Indre Fosen kommune har:

- tilfredsstillende rammebetingelser, en sunn økonomi og høy kompetanse slik at samfunnets behov dekkes.
- et godt og attraktivt arbeidsmiljø.
- gode styringsverktøy.
- god standard på interne tjenester og informasjon.
- en effektiv, endringsvillig og ressursutnyttende organisasjonsstruktur.
- en mangfoldig, kompetent og utviklingsorientert ledelse.
- en personalpolitikk som setter fokus på å rekruttere, beholde og utvikle medarbeidere.
- er en aktiv deltaker i interkommunalt og regionalt samarbeid.

9.2 Personal og kommunikasjon

Målsettinger for 2018 - 2021

- Høyt fokus på arbeidsmiljø og et aktivt IA-samarbeid skal i perioden gi oss et sykefravær på 6 %.
- Støtte og veilede ledere og ansatte i personalspørsmål slik at Indre Fosen kommune oppleves som en solid og stødig arbeidsgiver.
- Videreutvikling av tjenesteyting med digital støtte med utgangspunkt i digital døgnåpen forvaltning og digitalisering av arkiv.
- Opprettholde og videreutvikle kommunens bruk av digitale kommunikasjonsplattformer som for eksempel hjemmeside, sosiale medier og telefoniløsning

9.3 Oppvekst

Målsettinger for 2018 - 2021

Oppvekstsektoren
bidrar til at alle som vokser opp og bosettes i Indre Fosen kommune opplever at de mestrer sine liv ut fra sine forutsetninger. For å lykkes med dette har Indre Fosen kommune utviklet et helhetlig utdanningsløp, kjennetegnet av inkludering og tverrfaglighet.

- *Helhetlig utdanningsløp***:** God gjennomføring for alle sikres gjennom gode overganger mellom hjem, barnehage, grunnskole og videregående skole/jobb.
- *Inkludering:* Alle deltar i læringsfellesskapet og det sosiale livet sammen med de andre. Det innebærer at den enkelte opplever sosial tilhørighet og sosialt fellesskap med jevnaldrende, og at opplæringen er tilpasset evner og behov – slik at barn og elever lærer og utvikler seg både menneskelig og faglig.
- *Tverrfaglighet:* God tverrfaglig samhandling sikres gjennom utvikling av felles forståelse, tillit og respekt på tvers av roller, fag og sektorer. Dette er en bevissthet om at tverrfaglighet er et utviklingsarbeid som over tid bidrar til systematisk, tverrfaglig kompetansebygging. Til hjelp i det tverrfaglige samarbeidet benyttes sjekklista for «Det gode samarbeidet».

Barnehagene i Indre Fosen
- ivaretar barnehagens verdigrunnlag gjennom det pedagogiske arbeidet, og har en helhetlig tilnærming til barnas utvikling
- ivaretar samfunnsmandatet hvor barnas behov for omsorg og leik, og det å fremme læring og danning er grunnlag for allsidig utvikling
- møter barnets behov for omsorg, trygghet og tilhørighet og anerkjennelse og sikrer at barnet får delta i og medvirke i fellesskapet
- fremmer demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse
- gir et barnehagetilbud til alle som har rett på plass, tilpasset det enkelte barns behov.
- sikrer god sammenheng mellom barnehage og skole/sfo
- har et sunt og variert kosthold hvor frukt og grønt er en del av måltidet
- fremmer god psykisk og fysisk helse bl.a. gjennom gleden av fysisk aktivitet og bevegelse
- har medarbeidere med god kompetanse, og en bemanningsnorm som sikrer et likeverdig tilbud for alle
- har et foreldresamarbeid som tjener til barnets beste. Foreldre som ønsker det, kan få tilbud om foreldreveiledning
- deltar i Realfagskommunesatsingen, i BAKOM (BArnehagebasert KOMpetanseutvikling) og «Inkludering på alvor»

Skolene i Indre Fosen
- har ansatte som arbeider på en slik måte at alle elever føler seg inkludert i læringsfellesskapet og skolens sosiale fellesskap
- arbeider for å skape et samarbeidsklima mellom skole og heim som er preget av gjensidig respekt, og som har barnas beste i fokus
- har elever som er like motiverte for å lære når de går ut av grunnskolen som når de kommer inn
- har et tett og godt tverrfaglig samarbeid med alle nødvendige sektorer innenfor oppvekst og helse og sikrer gode overganger og helheten i barnas utdanningsløp
- har lærere som leder klasser og undervisning på en slik måte at det fremmer
    - mestringsfølelse

    - læring
    - trivsel
- har ansatte som utvikler positive og støttende relasjoner med hver enkelt elev og mellom elevene
- har ansatte som deltar positivt i et lærende og utviklende nettverk med de andre skolene i kommunen

Indre Fosen voksenopplæring og innvandringstjeneste (VI)

- møter flyktninger og andre innvandrere med respekt og er tydelige på plikter og rettigheter i vårt samfunn
- jobber for at alle elever skal ha et mål for norsknivå i sin IP, og har lærere som leder klasser og undervisningsforløp på en slik måte at elevene kan oppnå målet sitt
- legger til rette for at elever som starter på grunnskole, klarer å gjennomføre det med vitnemål
- samarbeider med næringslivet og kommunen for å lykkes med bosetting og integrering av våre nye landsmenn
- skaper flere arenaer for nettverksbygging slik at våre nye innbyggere kan bli kjent med lokalbefolkningen

Indre Fosen pedagogisk-psykologiske tjeneste (PPT)

- er tilgjengelig og bidrar til helhet og sammenheng
- samarbeider med barnehagene og skolene om tidlig innsats og forebygging
- bidrar med råd og veiledning til barnehagene og skolene om pedagogisk ledelse, gruppeledelse, læringsmiljø og spesialpedagogiske og didaktiske spørsmål
- støtter barnehagene og skolene med kompetanse- og organisasjonsutvikling for å legge opplæringen bedre til rette for barn og elever med særlige behov
- gir individrettet støtte i form av konsultasjoner før en eventuell henvisning, og utarbeiding av sakkyndig vurdering etter henvisning
- bidrar ved sin sakkyndige vurdering til at alle barn og elever opplever at de er inkludert i gruppa si/klassen sin
- har et system for samarbeid med barnehager, skoler og VI
- bidrar til å skape et samarbeidsklima mellom skole og heim som preges av gjensidig respekt, der elevenes læring og utvikling kommer i fokus

9.4 Kultur

Målsettinger for 2018 - 2021

Kultursektoren

- Være berikende, inkluderende, inspirerende og skapende.
- Bruke lokalmiljøet aktivt samt videreutvikle kultursektoren som ressurstilbyder til lokale kulturaktører.
- Fortsatt fokus på arbeidsmiljø, omdømme og folkehelse.
- Iverksette planer for flerbrukssalen ved nye Åsly skole.
- Iverksette planer for flerbrukshus og svømmeanlegg i Leksvik.

Kulturskolen

- Jobbe mot å skape en "kulturskole for alle" ved kontinuerlig pedagogisk utviklingsarbeid – og kulturskoleutvikling.
- Være et kompetansesenter innen kulturelle ytringer.
- Ha kvalifisert personell ved nyansettelser og vikariat.

Biblioteket

- Jobbe med omstrukturering i organisasjonen. Fokus på å styrke fagkompetansen i samarbeid med fylket og Fosen-regionen.
- Være en møteplass og uavhengig arena for offentlig samtale og debatt.
- Skal i form av ordinær bibliotekfaglig kunnskap og oppmuntring/tilrettelegging være gode støttespillere for frivillig engasjement innen lokalhistorie.

Kultur og Fritid

- Fortsette satsingen på KULMIN og «På rett Spor!».
- Legge til rette for barn og unges medvirkning gjennom et tett samarbeide med og bred involvering av ungdomsrådet.
- Være støttespillere/rådgivere for frivillige lag og foreninger samt stimulere økonomisk gjennom fondsmidler etc.

9.5 Helse og omsorg, NAV- kommunal del

Målsettinger for 2018 - 2021

Helse- og omsorgssektoren skal:

- Sørge for at alle innbyggerne i Indre Fosen kommune opplever at de har et godt og individuelt tilpasset helse- og omsorgstilbud, uavhengig av alder, funksjonsnivå og bosted.
- Bygge opp og utvikle ny «Koordinerende enhet», med ansvar for forvaltning og saksbehandling, samt god og effektiv bruk av merkantile tjenester.
- Bygge opp og utvikle egenkontrollsystem som gir mulighet til å måle tjenesteutøvelse, blant annet via jevnlige brukerundersøkelser. Sektoren skal i større grad enn tidligere ta i bruk risikovurderinger og i tillegg ha fokus på at avvik meldes og følges opp.
- Ta i bruk digital kommunikasjon for å effektivisere tjenester og gjøre ledere tilgjengelige. Hjelpe brukerne av tjenestene til å bli mer digitale.
- Kartlegge nåværende kompetanse og ressurser og lage en kompetanseplan for sektoren. Bidra til at ansatte har mulighet for utvikling og påfyll. Gjennomføre jevnlige arbeidsmiljøundersøkelser og medarbeidersamtaler.
- Bidra aktivt på alle områder der sektoren forventes å delta, både internt og eksternt.

Fosen barneverntjeneste

- Sikre politisk og administrativ forankring i den enkelte kommune i fht tjenestens ansvar og myndighet gjennom internkontroll
- Fosen barneverntjeneste skal i tett samhandling med deltaker kommunene sikre trygge og utviklende oppvekstvilkår for barn og unge på Fosen. |
- Sikre at barn og unge på Fosen som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid
- Holde høyt faglig nivå med nødvendig teoretisk, juridisk og utøvende kompetanse
- Være en åpen og tilgjengelig tjeneste for brukere og samarbeidspartnere
- Utvikle det forebyggende arbeidet i fht utsatte barn og unge på Fosen

9.6 Arealsektoren

Målsettinger for 2018 - 2021

Kommunalteknikk, VAR og TBRT IKS

- Konkurranseutsetting av sommer- og vintervedlikehold veger Indre Fosen.
- Utarbeide og vedta vedlikeholdsplan og asfalteringsprogram for kommunale veger.
- Fullføre/vedta tiltaksplan for sikring av kvikkleire i samråd med Norges vassdrags og energidirektorat (NVE).
- Vannforsyning til Hermstad planlegges ferdig for mulig utbygging fra Stadsbygd vassverk SA sitt anlegg.
- Utbygging av infrastruktur i sentrumsområder.
- Fiberutbygging.
- Bidra for TBRT IKS med innføring av ny feieordning for fritidsbebyggelse.
- Fokus på arbeidsmiljø, nærvær og omdømme og folkehelseperspektivet.
- Etablere felles driftskultur i den nye kommunen.

Plan, Kart og miljø

- Bidra til å oppfylle vedtatt planstrategi.
- Utvikle felles forvaltningskultur i den nye kommunen.
- Revisjon av kommuneplanens arealdel.
- Gjennomføre og ferdigstille sentrumsplaner.
- Gjennomføre vedtatte investeringsprosjekter.
- Planlegge for å tilrettelegge et variert botilbud i vår kommune.
- Aktiv rolle ved gjennomføring av kommunedel-/reguleringsplaner iht Fosenpakken.
- Sørge for at folkehelse, miljø og estetikk implementeres i alt planarbeid.
- Fortsatt fokus på miljø og tilsyn i forurensningssaker.
- Koordinere interkommunalt samarbeid Forvaltningsplan vann og prosjekt Spredt avløp (Nordre Fosen vannområde).
- Gjennomføre tiltak i kommuneplanens samfunnsdel, samt bistå etter behov ved gjennomføring av tiltak andre enheter har ansvar for.
- Planlegging og tilrettelegging av videregående skole i Vanvikan, i samarbeid med Trøndelag fylkeskommune.

Bygg og Eiendom

- Opprettholde drift og løpende/akutt vedlikehold, samt tilby effektive tjenester på renhold/vaktmester.
- Forutsetter økning på drift av basseng på samme i 2018.
- Arbeid for reduksjon i energiforbruk, samt bedring av inneklima.
- Gjennomføre rehabilitering/nybygg Stadsbygd og Mælan skoler.
- Gjennomføre rehabilitering/nybygg Vanvikan skole.
- Nye Stadsbygd omsorgssenter.
- Gjennomføre nybygg av barnehage i Vanvikan.
- Opprettholde god kontroll på energiforbruk.

9.7 Fosen IKT

Målsettinger for 2018 - 2021

- Fosen IKT skal fortsatt være et kompetent tjeneste-senter innenfor dagens roller og ansvarsområder. Fosen IKT skal i samspill med felles e-fagråd innenfor hvert fagområde være kompetente til enhver tid å kunne vurdere tilgjengelig og velprøvd teknologi opp mot de teknologiske utfordringer som kommunene ser behov for å forbedre eller erstatte med ny tilgjengelig teknologi.
- Fosen IKT skal kunne bistå alle samarbeidskommunene med komplette løsninger av server- og klientdrift som er i tråd med den teknologiske utviklingen og ihht gjeldende lover, regler og forskrifter.
- Fosen IKT skal ha kompetanse innenfor de til enhver tid relevante kompetanseområder, eller knytte nære bånd med eksterne aktører med relevant kompetanse slik at Fosen IKT også skal fungere som en rådgivende part innenfor faget IKT gjennom deltakelse i e-fagrådet.